4 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2002 ՈՒՐԲԱԹ 179 (2624)

Ազգ
Azg
armenian daily

Իրաքի փոխնախագահը մենամարտի է հրավիրում ԱՄՆ-ի նախագահին եւ փոխնախագահին

«Նախագահ Ջորջ Բուշի նպատակն Իրաքի նախագահին սպանելն է, նրան չի հետաքրքրում Իրաքում զանգվածային ոչնչացման զենքի գոյության կամ չգոյության հարցը», երեկ լրագրողներին հայտարարեց Իրաքի փոխնախագահ Թահա Յասին Ռամադանը: Նրա կարծիքով, այս հանգամանքներում նախընտրելի է երկու կողմերի ղեկավարների մենամարտը, խնայելով ժողովուրդների կյանքը: «Թող նախագահ Բուշը մենամարտի նախագահ Հուսեյնի հետ, փոխնախագահ Դիք Չեյնին՝ ինձ հետ, իսկ ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանը կարող է մրցավարի դեր կատարել», ասաց նա եւ ավելացրեց. «Պայման է սակայն, որ կողմերը հավասար զենքերով մենամարտեն»:

ՍՏՈՒԳՎԱԾ

«Հայաստանում այս ճյուղն անկում չապրեց, զարգացավ»

Ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ոլորտը բնութագրեց Ռոբերտ Քոչարյանը

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

«Լեդա սիստեմսն»՝ աշխարհում միկրոսխեմաների, ինտելեկտուալ բլոկների նախագծման առաջատար ընկերություն է: Ունի պատվիրատուներ 60 երկրներում, որոնց թվում են այնպիսի ընկերություններ, ինչպիսիք են «Մայկրոսոֆտը», «Ինտելը», «Սոնին», «Թոշիբան», «Թրայդենտը» եւ այլն: «Լեդա սիստեմսի» նախագահն է նախկին երեւանաբնակ Վահրամ Մուրադյանը, որը տարիներ առաջ բնակություն է մեկնել ԱՄՆ, որտեղ էլ (Դալլաս քաղաքում) գտնվում է ընկերության կենտրոնական գրասենյակը: Մոտ 2 տարի առաջ Երեւանում բացվեց «Լեդա սիստեմսի» Հայաստանի մասնաճյուղը: Այն ժամանակ այստեղ աշխատող ինժեներների եւ ծրագրավորողների թիվը 60 էր, այժմ արդեն՝ 120:

Երեկ այս ընկերություն էր այցելել նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը, որը նախ ծանոթացավ «Լեդա սիստեմսի» ուսուցման ծրագրին:

Տես ♦ էջ 2

ՀԱԿԻՐՃ

Պուտինը Կասյանովի հետ քննարկել է ռուս-հայկական համագործակցության հեռանկարը

ՄՈՍԿՎԱ, 3 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երեկ Կրեմլում ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինը վարչապետ Միխայիլ Կասյանովի հետ, ի թիվս այլ հարցերի, քննարկել է ռուս-հայկական համագործակցության հեռանկարը: Ըստ Ինտերֆաքսի, մանրամասները չեն տեղեկացվել, սակայն հայտնի է դարձել, որ Կասյանովը առաջիկայում այցելելու է Հայաստան:

Ֆրանսիայի ԱԳՆ պետքարտուղարը այցն ավարտում է Երեւանում

Ֆրանսիայի ԱԳՆ պետքարտուղար Ռենո Մյուզլիեն տարածաշրջանային այցն ավարտում է Հայաստանում. երեկ գիշեր պրն Մյուզլիեն Թբիլիսիից ժամանելու էր Երեւան: Ֆրանսիայի ԱԳՆ պետքարտուղարը կհանդիպի ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի, վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանի, ԱԺ նախագահ Արմեն Խաչատրյանի, նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի, Վեհափառ հայրապետ Գարեգին Երկրորդի հետ: Բաքվում պրն Մյուզլիեն իր բոլոր հանդիպումներում քննարկել է ղարաբաղյան հակամարտության խնդիրը, իսկ մամլո ասուլիսում հայտարարել է, թե «որպես ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահող երկրի՝ Ֆրանսիային շատ է մտահոգում գրավված տարածքների խնդիրը», հաղորդում է Բաքվի «525» պարբերականը: Ադրբեջան այցի նախօրեին Ֆրանսիայի ԱԳՆ պետքարտուղարն ադրբեջանական «Էխո» թերթին տված հարցազրույցում ասել է, որ Փարիզը ճանաչում է Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականությունը՝ միեւնույն ժամանակ Լեռնային Ղարաբաղի ապագա կարգավիճակի հարցը պայմանավորելով հայ-ադրբեջանական բանակցությունների ավարտով:

Ֆրանսիան կողմ է երկֆազային՝ 2 բանաձեւի ընդունմանը

Փարիզում Գերմանիայի կանցլեր Գերհարդ Շրյոդերին ընդունելուց հետո նախագահ Ժակ Շիրակը երեկ կրկնեց Իրաքի հարցում իր երկրի դիրքորոշումը՝ ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհուրդը ընդունում է մեկի փոխարեն երկու բանաձեւ, առաջինը տեսուչների Իրաք վերադարձի պայմանների շուրջ, իսկ երկրորդը՝ նրանց առաքելության ձախողման պարագայում ձեռք առնվելիք միջոցների մասին, պայմանով, որ 2-րդ ֆազին անցնելուց առաջ Անվտանգության խորհուրդը դարձյալ քննարկում է վիճակը: Այլ խոսքով, Ֆրանսիան մերժում է տեսուչների առաքելության ձախողման դեպքում ավտոմատ կերպով ռազմական միջամտության դիմելու նախագահ Ջորջ Բուշի պահանջը:

Այլապես թվում է, որ ներկա հանգրվանում Մ. Նահանգներին եւ Մեծ Բրիտանիային ձախողվել է ՄԱԿ ԱԽ մշտական մյուս 3 անդամներին համոզել Իրաքի նկատմամբ խիստ եւ ռազմական գործողության դիմելու անմիջական սպառնալիքով հղի իր բանաձեւն ընդունելու գործում: ԱԽ մշտական անդամներից Չինաստանն ընդհանրապես դեմ է նման դիրքորոշմանը, իսկ Ռուսաստանը պահանջում է ամեն բանից առաջ առիթ տալ ՄԱԿ-ի տեսչական խմբին իր առաքելությունն իրականացնելու:

«HSBC-Հայաստան» բանկը հավաքած միջոցների 90 %-ից ավելին ներդնում է արտերկրում

ԵՐԵՎԱՆ, 3 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «HSBC Հայաստան» բանկը Հայաստանում հավաքած միջոցների 90%-ից ավելին ցածր տոկոսադրույքներով նախընտրում է ներդնել արտերկրում՝ խուսափելով Հայաստանում վարկային ներդրումներ կատարելուց: Ինչպես հայտնեց «Sed Marsed» խորհրդատվական ընկերության գործադիր տնօրեն Տիգրան Ջրբաշյանը, «HSBC Հայաստան» բանկում կուտակված է մոտ 60 մլն ԱՄՆ դոլարի ավանդ, ինչը կազմում է Հայաստանի բանկային համակարգի հավաքած միջոցների մոտ 48%-ը: Ըստ նրա, Հայաստանում այդ միջոցներից բանկը կատարել է ընդամենը 2-3 մլն դոլարի վարկավորում, մնացած գումարները ներդնելով այնպիսի երկրներում, ինչպիսիք են Ինդոնեզիան եւ Մալայզիան: Այսպիսով, Տ. Ջրբաշյանի խոսքերով, այդ բանկը Հայաստանում կատարում է «փոշեկուլի» դեր, բացասաբար ազդելով ողջ բանկային համակարգի վրա:

Ըստ Տ. Ջրբաշյանի, նման երեւույթը կանխելու նպատակով ՀՀ ԿԲ-ն պարտավոր է սահմանել համապատասխան նորմատիվ, որի համաձայն բանկը հանրապետությունում հավաքած միջոցներով պարտավոր կլինի վարկավորել Հայաստանի տնտեսությանը: Մինչդեռ «HSBC Հայաստան» բանկի համար ՀՀ կառավարության կողմից սահմանված են հարկային արտոնություններ:

Նշենք, որ «HSBC Հայաստան» բանկի ներկայացուցիչը հրաժարվեց որեւէ կերպ մեկնաբանել ստեղծված իրավիճակը:

«Ազգ»-ը իր հերթին կփորձի մեկնաբանություն ստանալ HSBC բանկից:

Հանցավոր ընկերակցություն կազմակերպելու մեղադրանք Գագիկ Բղդոյանին

ՄՈՍԿՎԱ, 3 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մոսկվայի մարզի Ռամենսկոյեի շրջանի դատախազությունը հանցավոր ընկերակցություն կազմակերպելու մեղադրանք է ներկայացրել ձեռնարկատեր Գագիկ Բղդոյանին, որից ստորագրություն է վերցրել չմեկնելու մասին: Այդ մասին այսօր ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ին հայտնել է իրավապահ մարմինների մի իրազեկ աղբյուր:

«Դատախազությունում Բղդոյանի հարցաքննությունը շարունակվել է հինգշաբթի մինչեւ ուշ գիշեր, որից հետո նա շենքից հեռացել է իր փաստաբանի ուղեկցությամբ»,- նշել է գործակալության թղթակցի զրուցակիցը: Հանցավոր ընկերակցություն կազմակերպելու հեռակա մեղադրանք էր ձեռնարկատիրոջը ներկայացվել դեռեւս 2001 թվականին:

Աղբյուրի տվյալներով, նա ստեղծել է այսպես կոչված «սպանների հանցախումբ», որը գործում էր Ռամենսկոյեի շրջանի տարածքում: «Հանցախմբի մասնակիցները, որոնք նախկին զինծառայողներ էին, առեւանգում էին ունեւոր մարդկանց եւ նրանց ազատելու համար դրամական խոշոր փրկագներ պահանջում»,- պարզաբանել է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի զրուցակիցը:

Միլիցիայի աշխատակիցները պարզել են հանցավոր ընկերակցության մասնակիցների ինքնությունը, եւ նրանցից երեքը հայտարարվել են դաշնային հետախուզման մեջ: Բղդոյանը հետախուզման մեջ չէր հայտարարվել:

Ձեռնարկատեր Գագիկ Բղդոյանը ուշադրության կենտրոնում էր հայտնվել այն բանից հետո, երբ նրա անունը նշվել էր «Լուկօյլ» նավթընկերության առաջին փոխնախագահ Սերգեյ Կուկուրայի առեւանգման մեջ երեք կասկածյալների թվում: Սակայն չորեքշաբթի օրը նա ինքը ներկայացել է Մոսկվայի մարզի դատախազություն, որտեղ մի քանի ժամ ցուցմունքներ է տվել, որից հետո բաց է թողնվել: Նույն օրն էլ դատախազության քննիչները հայտարարել են, որ այդ հանցագործության կատարմանը ձեռնարկատիրոջ մեղսակցության ապացույցներ չունեն:

ԳՅՈՒՄՐԻ

Երկիր ստեղծենք առանց միտինգների, հեղափոխությունների եւ «զրահապատ կանանց»

ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանի հանդիպումները եւ մամլո ասուլիսը

Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը երեկ եղավ Շիրակի մարզում: Գյումրիում ՀՌԱԿ ատենապետին ընդունեց Շիրակի մարզպետ Ֆելիքս Փիրումյանը: Ապա տեղի «Աստարեզ» մամլո ակումբում կայացավ պրն Միրզախանյանի մամլո ասուլիսը: Վերջին մեկ ամսվա ընթացքում սա ՀՌԱԿ ատենապետի մամլո երկրորդ ասուլիսն էր Գյումրիում, որին մասնակցում էին ինչպես տեղի, այնպես էլ հանրապետության տարբեր հեռուստաընկերություններ, ռադիոկայաններ եւ թերթեր ներկայացնող ժուռնալիստներ: Եվ այս հետաքրքրությունը բնական է: Շիրակի մարզում Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը վերջին ժամանակներս քաղաքական մեծ կշիռ է ձեռք բերել, դարձել է ազդեցիկ քաղաքական ուժ: Մինչ երեկ մարզում գործում էր սկզբնական 39 կազմակերպություն՝ ակումբ, որից 31-ը Շիրակի շրջանակում, իսկ 8-ը՝ Արթիկի շրջանակում: Երեկ դրանց թիվն ավելացավ եւս 2-ով. Գյումրու «Պրոգրես» համալսարանում ստեղծվեց «Գոհար» ակումբը, որին անդամագրվեցին 11 նորագիրներ, իսկ Ախուրյանում ստեղծվեց գյուղի երկրորդ՝ «Շաղիկ» ակումբը՝ 10 նորագիրներով: Առաջին ակումբի ատենապետ ընտրվեց Գոհար Գալոյանը, իսկ «Շաղիկինը»՝ Կարինե Բաղդյանը:

Տես ♦ էջ 2

ԳՅՈՒՄՐԻ

Երկիր ստեղծենք առանց միտինգների, հեղափոխությունների եւ «զրահապատ կանանց»

Սկիզբը էջ 1

Գյումրու «Ասպարեզ» ակումբում ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանի մամլո ասուլիսն անցավ բուռն մթնոլորտում: Ընդհանուր ծանոթությունից եւ կուսակցության մոտակա անելիքների, հատկապես հոկտեմբերի 16-ին Երեւանում գումարվելիք ՀՌԱԿ 11-րդ պատգամավորական ժողովի ծրագրի մասին խոսելով, ՀՌԱԿ ատենապետը նշեց, որ այս ժողովն իրադարձային է լինելու կուսակցության համար: Ընդունվելու են ՀՌԱԿ ծրագրի հիմնադրույթները, որոնք որպես վերջնական ծրագիր կներկայացվեն արդեն դեկտեմբերին: Երկրի ներքաղաքական կյանքի եւ Հայ դատի մասին հիմնադրույթների հետ իրական ծրագրով ներկայացվելու են կուսակցության գործունեության ոլորտները լուսաբանող բանաձեւեր: Այդ փաստաթուղթը շատ ավելի կիրառական նշանակություն կունենա, քան մինչեւ այժմ որեւէ կուսակցության ներկայացրած ծրագիր: Ժողովի ժամանակ կատարվելու են նաեւ կանոնադրական որոշ փոփոխություններ:

Մամլո ասուլիսին ներկա ժուռնալիստներին հետաքրքրում էին ոչ միայն ընդհանուր քաղաքական, այլեւ զուտ տեղային նշանակություն ունեցող հարցեր:

Հոկտեմբերի 20-ին կայանալիք տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների օրը, որի ժամանակ ընտրվելու է նաեւ Գյումրու նոր քաղաքապետը, իրենց թեկնածությունն են առաջադրել 4 թեկնածուներ: Ո՞ւմ է պաշտպանելու ՀՌԱԿ-ը:

- Հայաստանի Հանրապետության համայնքներում հոկտեմբերի 20-ին կայանալու են ընտրություններ,- ասաց պրն Միրզախանյանը:- Եվ ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը, կուսակցության տեղական ակումբների վարչություններն ուշադրությամբ հետեւում են եւ հետեւելու են ընտրություններին: Ինչ վերաբերում է հատկապես Գյումրու քաղաքապետի ընտրություններին, ապա կուսակցությունը կունենա իր կոնկրետ դիրքորոշումը, որը հայտնի կդառնա մոտ ժամանակներս՝ հատուկ հայտարարությամբ: Այդ հայտարարությունը շատ էական կլինի, որովհետեւ քաղաքում ռամկավար ազատականներն արդեն լուրջ կշիռ են ներկայացնում: Գյումրու քաղաքապետի պաշտոնի համար ներկայացած 4 թեկնածուներից ոչ մեկը ՀՌԱԿ անդամ, ավելին՝ համակիր չէ: Սակայն ՀՌԱԿ-ը կունենա իր կոնկրետ մոտեցումը:

Շատերին, այսպես ասած, շահագրգռում է ՀՌԱԿ-ի պետականամետությունը: Սա առանձին դեպքերում որոշ մարդիկ ընկալում են որպես իշխանամետություն, ավելին՝ անձնավորում են: ՀՌԱԿ ատենապետը եւս մեկ անգամ ընդգծեց կուսակցության քաղաքական հիմնական գիծը՝ միշտ լինել պետականամետ քաղաքական ուժ, որն աշխատելու է ի շահ Հայաստանի Հանրապետության եւ հայ ժողովրդի:

«Ինչպե՞ս եք գնահատում այսօրվա Ազգային ժողովի մակարդակը» հարցին Ռուբեն Միրզախանյանը պատասխանեց. «Ազգային ժողով ունենք, աշխարհը չունի», ապա շարունակեց. տեսեք, ԱԺ-ում ամիսներ շարունակ քննարկվում էր ծխախոտի ներկրման եւ տեղական արտադրության կազմակերպման ու արտահանման հարցը: Եվ դուք տեսաք, թե ինչպիսի կրքեր էին բորբոքվում, ինչպիսի ելույթներ էին լինում, ինչ մակարդակի լոբբինգ էր կազմակերպված: Բայց առավել կարեւոր, ազգային ընդհանուր հարցերը քննարկվում էին կիսադատարկ դահլիճում, մի քանի հոգանոց պատգամավորների ներկայությամբ:

Ահա, հենց այս երեւույթի դեմ մենք պետք է պայքարենք, այսինքն՝ պետք է ճշմարիտ ընտրություն կատարենք:

«Ո՞ր քաղաքական ուժերի հետ է դաշինք կազմելու ՀՌԱԿ-ը նախագահական եւ ԱԺ ընտրությունների ժամանակ» հարցին պրն Միրզախանյանը հստակ պատասխանեց. «Այն ուժերի հետ, որոնք մեզ հետ ունեն գաղափարախոսական հարանմանություններ, այսինքն՝ տնտեսության մեջ շուկայական ազատ հարաբերությունների կողմնակից են»:

Հենց այս իմաստով է բացատրվում ՀՌԱԿ-ի կողմնորոշումը դեպի Հայաստանի Հանրապետության գործող նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը, որը հենց այս գաղափարախոսության ջատագովն է եւ այդ գաղափարախոսության իրականացնողը կյանքում:

Ժուռնալիստները չէին բացառում, որ մոտեցող երեք ընտրությունների ժամանակ սպասվում է կեղծիքների տեխնոլոգիաների կիրառում:

- Այո, գուցե եւ այդպես է,- ասաց պրն Միրզախանյանը:- Խոսելով այդ տեխնոլոգիաների մասին, մենք միշտ նկատի ենք ունենում իշխանություն ունեցողների կեղծիքները, սակայն բոլորովին մոռանում ենք, որ նման տեխնոլոգիաներ կիրառում են նաեւ ընդդիմադիր ուժերը: Մի՞թե կեղծիքներ ու ապօրինություններ չեն այսպես ասած «զրահապատ կանանց» խռովահույզ երթերը, իշխանության մարմինների նստավայրերի պաշարումներն ու գրոհները, առանձին մարդկանց տված մեկ շիշ «Լուսաստղ» օղու եւ մի բուռն սեւ հացի, 2 կիլոգրամ ալյուրի կամ 3000 դրամի կաշառքները: Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը դեմ է բոլոր տիպի կեղծիքներին, անկախ նրանից, թե ովքեր են դրանք կիրառում: Եթե մենք ցանկանում ենք հզոր երկիր ստեղծել, եթե ցանկանում ենք մեր բոլորի համար նորմալ ապրելու պայմաններ ստեղծել, ապա պետք է դեմ լինենք ցանկացած կեղծիքի եւ խաբեության:

Հատկապես գյումրեցի լրագրողներին հետաքրքրում էր, թե ՀՌԱԿ-ն ինչպիսի տեղ է հատկացնում քաղաքին եւ մարզին իր ծրագրերում:

- Մենք ի վերջո պետք է կարողանանք ազատվել «աղետի գոտի» հասկացությունից,- ասաց ՀՌԱԿ ատենապետը:- Այս մտածողությամբ երկար ապրելու իրավունք չունենք: Եվ ինձ, որպես հայ մարդու, շատ են ուրախացնում Գյումրիում կատարվող շինարարական աշխատանքները: Օրեցօր փոխվում է Գյումրին: Սա հատկապես նկատելի է Գյումրի եկողների համար: Մենք, իհարկե, հեռու ենք այն մտքից, որ ամեն ինչ հիանալի է, սքանչելի: Սակայն առաջընթացը նկատելի է: ՀՌԱԿ-ը, գործի դնելով իր կապերը, հատկապես արտերկրի գործարարների հետ, կաշխատի էլ ավելի շատ ներդրումներ բերել Հայաստան: Հարկային ճիշտ քաղաքականության կիրառման դեպքում այդ ներդրումների ծավալը շատ ավելի կմեծանա:

Ամենաբազմազան հարցեր եւս եղան, լրագրողները ստացան սպառիչ պատասխաններ:

Նույն օրը Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը հանդիպեց Գյումրու «Պրոգրես» համալսարանի դասախոսական կազմի, ուսանողների եւ բուհի ղեկավարության հետ, որն անցավ անչափ հետաքրքրական հարցերի ու պատասխանների մթնոլորտում:

ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանին այցի ընթացքում ուղեկցում էին ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության անդամ Անտոն Փիլոյանը, ՀՌԱԿ Շիրակի մարզային շրջանակի ատենապետ Նորիկ Գրիգորյանը, գործիչ Կարեն Կակոյանը:

Մ. Մ.

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ

Եվրոպացիները խիստ կարեւորում են մահապատժի վերացումը

Հոկտեմբերի 3-ին ՀՀ ԱԳ նախարար Վարդան Օսկանյանը ընդունեց տարածաշրջանային այցով ՀՀ-ում գտնվող ԵԽ մարդու իրավունքների հարցերով հանձնակատար Ալվարես Խիլ Ռոբլեսին:

Պրն Ռոբլեսի այցը նպատակ ունի առավել մանրամասնորեն ծանոթանալու մարդու իրավունքների հետ կապված իրավիճակին հարավկովկասյան երեք հանրապետություններում, ԵԽ ստանձնած պարտավորությունների կատարման ընթացքին եւ առկա խնդիրներին:

Հանդիպման սկզբում հանձնակատարը գոհունակությամբ արձանագրեց ՀՀ-ի գրանցած առաջընթացը եւ մարդու իրավունքների պաշտպանության ոլորտում, եւ ԵԽ պարտավորությունների կատարման հարցում: Սակայն ուշադրություն հրավիրեց ԵԽ-ի համար խիստ կարեւոր մահապատժի վերացման հարցի վրա:

Նախարար Օսկանյանը ներկայացրեց 6-րդ արձանագրության վավերացման ուշացման քաղաքական դրդապատճառները՝ նշելով, որ հայկական կողմի փաստարկները ըմբռնումով են ընդունվել ԵԽ ղեկավարության եւ ԵԽԽՎ կողմից:

Հանդիպման ընթացքում կողմերը նաեւ անդրադարձան տարածաշրջանային խնդիրներին, ԼՂ հակամարտության կարգավորման ներկա փուլին, վրաց-ռուսական հարաբերություններում առկա լարվածությանը եւ դրա բացասական ազդեցությանը ամբողջ տարածաշրջանի անվտանգության եւ կայունության վրա:

ԱԳՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

«Հայաստանում այս ճյուղն անկում չապրեց, զարգացավ»

Սկիզբը էջ 1

Խոսքն, ընկերության եւ Երեւանի ճարտարագիտական համալսարանի միջեւ կնքված պայմանագրի համաձայն, համալսարանի կիբեռնետիկայի, հաշվողական տեխնիկայի եւ ռադիոէլեկտրոնիկայի ֆակուլտետների 2-րդ կուրսն ավարտած ու մրցույթով ընտրված 60 ուսանողների այստեղ ուսուցման մասին է: Այսինքն՝ ընկերությունն ինքն է ապահովում իր ապագա կադրերին, որոնք այստեղ սովորում են Դալլասի համալսարանում գործող ծրագրերով: Ուսումնառության ավարտից հետո համապատասխան պայմանագրեր են կնքվում, եւ այդ ուսանողներն աշխատանքի են անցնում ընկերությունում:

Այնուհետեւ Ռոբերտ Քոչարյանը շրջեց միկրոսխեմաների նախագծման սրահում: Շուրջ 1 տարի այս մասնաճյուղում «Լեդա սիստեմսի» աշխատակիցներն իրականացնում են այդ աշխատանքները: Ինչպես տեղեկացանք հայաստանյան մասնաճյուղի տնօրենից, ընկերությունն ընդարձակվելու եւ զարգանալու է, ինչի համար էլ նոր մասնաշենք է ձեռք բերել: Այն կիսակառույց վիճակում է, Տերյան-Կորյուն փողոցների հատման վայրում: Տնօրենը տեղեկացրեց նաեւ, որ 2 տարվա ընթացքում հայաստանյան մասնաճյուղում կատարված ներդրումները կազմել են 5 մլն դոլար:

Նախագահի այցելության հաջորդ վայրն ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների «Ինֆոտեկ» երկրորդ մասնագիտացված ցուցահանդեսն էր, որին մասնակցում էին այս ոլորտի շուրջ 2 տասնյակ ձեռնարկություններ: Կոմպյուտերային ծրագրեր, դիզայն, ինտերնետ ծառայություններ եւ այլն: Սա տեղական, ինչպես նաեւ օտարերկրյա մի շարք կազմակերպությունների ներկայացրած ծառայությունների եւ արտադրանքի ոչ լրիվ ցանկն էր: Տաղավարներին ծանոթանալուց հետո Ռոբերտ Քոչարյանն անդրադարձավ ոլորտի դրությանը:

- Ընդհանրապես ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ճգնաժամ կա աշխարհում: Սակայն Հայաստանում այս ճյուղն անկում չապրեց, ընդհակառակը՝ զարգացավ, ճիշտ է ոչ այն տեմպերով, որ կցանկանայինք: 2000 թ.-ին ճյուղը գերակա հռչակեցինք: Այսօր այստեղ զբաղված է 5 հազար մարդ, որից 3,5 հազարը մասնագետներն են: Սա բարձր վարձատրվողների մեծ բանակ է:

Մեկ տարի առաջ ոլորտի առջեւ ծառացած հիմնականը «Ինտելեկտուալ սեփականության մասին» օրենքի հարցն էր: Ներկայումս իրենք գոհ են ընդունված օրենքից: Եվս մեկ խնդիր էր բանակում ծառայությունը: Այստեղ բացառություն չենք կարող անել:

Պատասխանելով լրագրողների երկրի տնտեսական վիճակի մասին հարցին, նախագահը նշեց, որ տվյալներ ներկայացնելը դեռեւս վաղ է: Այդուհանդերձ, ասաց, որ այս տարվա 9 ամիսների ընթացքում արտահանման ծավալները գերազանցել են նախորդ ամբողջ տարվա արտահանման ծավալներին: Նույնն է պատկերը նաեւ երկաթուղային բեռնափոխադրումների դեպքում:

Երբ պարտականություններն իբրեւ լավություն են մատուցվում

Մարդիկ հոգնել են մի քանի տարին մեկ՝ ընտրություններից ընտրություններ, խոստումներ լսել, դրանցից հետո այդպես էլ որեւէ դրական փոփոխություն չարձանագրելով: Պաշտոնյաները գալիս-գնում են, իսկ «հասարակ» քաղաքացին այդպես էլ մնում է իր չլուծված խնդիրների դեմ միայնակ: Իսկ ինչ է մնում նույն քաղաքացուն ընտրությունից ընտրություն: Չարչրկված ընտրակաշառք հասկացությունը, որ բացահայտ եւ քողարկված դրսեւորումներ ունի՝ շաքարավազից, բրնձից մինչեւ փողոցների բարեկարգում (եթե, իհարկե, բախտ վիճակվի): Ընտրություններից առաջ իրարանցում է նաեւ Կենտրոն քաղաքապետարանում: Կենտրոնում էլ այն, ինչ երեք տարվա ընթացքում չի արվել, կոսմետիկ դրսեւորումներով իրականություն է դառնում արագ տեմպերով: Կենտրոն համայնքի բարձրահարկ մի շարք շենքերի բնակիչներն, օրինակ, իրենց «լավ քաղաքացին» կարող են հիշել յուրաքանչյուր օր... վերելակ մտնելիս: Հատակը ծածկվել է նոր լինոլեումներով: Կոչ ենք անում դեռեւս լինոլեում չստացածներին շտապել: Սա՛ է պահը:

Մ. Հ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԶ. տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

ԱՍՈՒԼԻՍ

Էդուարդ Սիմոնյանցը բացահայտեց փարիզֆիվեսթյան սկզբունքները

«Ազատագրված տարածքների պաշտպանություն» հասարակական նախաձեռնության անդամ, ՀՀ ազգային անվտանգության պետական վարչության նախկին պետ (1993-94 թթ.), անվտանգության գեներալ Էդուարդ Սիմոնյանցը երեկ մամուլի ասուլիսում բացահայտեց ԼՂ խնդրի կարգավորման փարիզֆիվեսթյան սկզբունքները, համաձայնեցված կետերը եւ պայմանները: Ըստ պրն Սիմոնյանցի, Հեյդար Ալիեւը եւ Ռոբերտ Քոչարյանը 2001 թ. ձմռանը Նախագահ Ժակ Շիրակի միջնորդությամբ համաձայնել են հետեւյալ երեք սկզբունքների շուրջ. 1. չպետք է լինեն հաղթողներ եւ պարտվողներ, 2. կողմերը պարտավոր են ինքնուրույն սահմանել իրենց համար փոխզիջման սահմանը, գնալ զիջումների եւ ապահովել պայմանագրի ձեւավորման անհրաժեշտ միջոցառումները, 3. կողմերի ստանձնած պարտավորությունների կատարման միակ երաշխավորը միջազգային ուժերն են՝ ներկայացված համանախագահ երկրներով, ավելի լայն՝ ԵԱՀԿ Մինսկի խումբը:

Այս սկզբունքներից զատ, ըստ պրն Սիմոնյանցի, Ալիեւն ու Քոչարյանը նախնական համաձայնության են եկել հետեւյալ կետերի եւ պայմանների շուրջ. 1. ազատագրված բոլոր տարածքները, բացի Լաչինից, պետք է հանձնվեն Ադրբեջանին, 2. Լաչինի միջանցքը ժամանակավորապես՝ մինչեւ 5 տարի ժամկետով, մնում է հայկական ուժերի վերահսկողության տակ, որից հետո պետք է որոշվի նրա կարգավիճակը, 3. ԼՂՀ-ն նախկին ԼՂԻՄ սահմաններով ստանում է ինքնակառավարվող կազմավորման ժամանակավոր կարգավիճակ, եւ կունենա հորիզոնական կապեր Ադրբեջանի եւ Հայաստանի հետ, 4. ապահովվում է տրանսպորտային կապը Նախիջեւանի եւ Ադրբեջանի միջեւ, 5. փախստականները վերադառնում են նախկին բնակավայրերը, խոսքը հիմնականում ադրբեջանցիների ԼՂ վերադառնալու մասին է, 6. Շուշի են վերադառնում ադրբեջանցիներ, նվազագույնը 1000 մարդ, քաղաքը ստանում է ինքնավարության հատուկ կարգավիճակ եւ անվտանգ կապ Ադրբեջանին հանձնվելիք Ֆիզուլու շրջանի հետ:

«Կա հավաստի տեղեկություն, որ կողմերը Փարիզում եւ Քի Վեսթում ընդունել են բոլոր սկզբունքները եւ պայմաններից երկուսի հինգ կետերը: Կարեւոր չէ, որ Ադրբեջանը պարբերաբար հրաժարվում է մեկ այս, մեկ այն, կամ միանգամից բոլոր կետերից: Կարեւոր է, որ դրանք ընդունել է Հայաստանը: Հիմնական հակասությունները ծագել են 1-ին եւ 6-րդ կետերի վերաբերյալ, շարունակվում են քննարկվել Լաչինի միջանցքի լայնության եւ Մեղրիով երկաթուղու եւ ավտոմայրուղու տարբերակները», նշեց Էդուարդ Սիմոնյանցը:

«Արդյունքում ծնվեց Արաքսի երկայնքով չորս շրջանների հանձնման եւ Բաքու-Երեւան երկաթգծի գործարկման առաջարկը: Տեղին է նշել, որ Ալիեւն այս կապակցությամբ հայտարարել է, որ Ադրբեջանի համար ընդունելի չէ պետությունների երկաթգծային հաղորդակցության բացումը միայն չորս շրջանների վերադարձի դիմաց: Այսինքն՝ հայկական կողմի զույգ զիջումները ներկայացվում են հնարավոր փոխզիջում, այն էլ եթե հաջողվի համոզել Ադրբեջանին», - ընդգծեց անվտանգության գեներալը:

Տեղին է նշել, որ Ալիեւը նման հայտարարություն չի արել, հակառակը, ասել է, որ Սադարակում Քոչարյանը մերժել է չորս շրջանների դիմաց երկաթգիծը բացելու Բաքվի առաջարկը:

Էդուարդ Սիմոնյանցը փարիզֆիվեսթյան պայմանավորվածությունները հայկական կողմի համար անընդունելի համարեց, քանի որ. ա) վերացվում են պատերազմի արդյունքները, ինչն աննախադեպ երեւույթ է համաշխարհային պատմության մեջ, բ) իրականացվում է «հայկական սեպի» վերացման ծրագիրը, գ) վերացվում է հայ-իրանական սահմանը, դ) Հայաստանը եւ ԼՂՀ-ն միասին կամ առանձին վերածվում են անկլավների, ե) օրինականացվում է ՀՀ-ում օտար զինուժի մշտական ներկայությունը:

Անվտանգության գեներալը նկատեց, որ դե ֆակտո ԼՂՀ-ն դուրս է մնացել բանակցային գործընթացից, «այժմ փորձ է արվում բերել բանակցությունների սեղանի շուրջը, ինչը կներկայացվի ՀՀ ղեկավարության դիվանագիտական բարձրագույն հաղթանակ»:

«Ժողովրդի թիկունքում ընդունվում են որոշումներ, որոնց վտանգավոր հետեւանքների ծավալը դժվար է պատկերացնել: Չկա ոչ մի լուրջ քննարկում, չնչին բացառությունները չհաշված, չկան այլընտրանքային տարբերակներ: Մեր խնդիրը եղել է եւ շարունակվելու է մնալ ղարաբաղյան կարգավորման գործընթացի, նրա սպառնալիքների մասին տեղեկատվությունը հասարակությանը», ասաց Էդուարդ Սիմոնյանցը:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Դատավարությունը բացարձակ «ճահճանում» է

«Հոկտեմբերի 27»-ի դատավարությունը քիչ-քիչ զավեշտի է նմանվում, քանի որ դատարանն աշխատում է միայն օրվա կեսը, որն էլ սպառում է Հունանյաններից որեւէ մեկը:

Երեկվա նիստի ընթացքում նախորդ նիստում ամբաստանյալ Նաիրի Հունանյանի նախագահական նկրտումների ի հայտ գալու մասին արտահայտվեց մեղադրող Հակոբ Մարտիրոսյանը: Նախ, դրա համար որոշակի գումարներ են պետք: Որտեղի՞ց Հունանյանին նման միջոցներ, եթե, ինչպես ինքն է բազմիցս ասել, հայրը 5 հազար դրամ թոշակ է ստանում միայն, իսկ մայրը մի կերպ գոյատեւում է դրանով: Ըստ մեղադրողի, նախագահական ընտրություններում իր թեկնածությունն առաջադրելու մասին խոսում է մի մարդ, որը 90-ականներին առնչվել է ՊԱԿ-ի հետ, 93-98 թթ. բացակայել է Հայաստանից, չգիտես ինչ նպատակներով եղել է Թուրքիայում, թուրքական հետախուզական կենտրոնում: Բացի այդ, Հունանյանը բացասական վերաբերմունք է ունեցել նախկին իշխանությունների նկատմամբ, ունեցել է Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին սպանելու մտադրություն: «Ձեր ձեռքերն արյունոտ են, Հունանյան, ձեր վզին փաթաթված է անմեղ զոհերի արյունը: Ժողովուրդը վաղուց իր մահավճիռն է կայացրել անկախ դատարանից», եզրափակեց Հակոբ Մարտիրոսյանը:

Կրտսեր Հունանյանն, ինչպես միշտ, փորձեց պաշտպանել եղբոր՝ թեկնածություն դնելու իրավունքը: Կարեն Հունանյանը նաեւ «հիշեցրեց», որ դրամական միջոցների առկայությունը դատարանի քննարկման խնդիր չէ:

Ինչեւէ, դատավոր Սամվել Ուզունյանը նկատեց, որ պետք է սահմանափակել ընտրությունների հետ կապված խոսակցությունը: Հետո ավելացրեց, որ Նաիրի Հունանյանը միայն միջնորդել է տեսակցություն ունենալու համար, եւ դատարանին չի հետաքրքրում, թե հանրապետության նախագահ կամ ՄԱԿ-ի քարտուղար դառնալու ցանկություն ունի՞ ամբաստանյալ Հունանյանը:

Այդուհետեւ Նաիրի Հունանյանը շնորհակալ եղավ Հակոբ Մարտիրոսյանից, չգիտես ինչու մտածելով, որ նրա ասած յուրաքանչյուր բացասական հանգամանք իր մասին բարձրացնում է իր հեղինակությունը:

Թե «կեղտոտ տեխնոլոգիաների» կիրառման ինչպիսի վարպետություն ունի Հունանյանը, չպարզվեց, բայց դատարանը հայտարարեց, որ բոլոր տեսակցությունները, հեռախոսային խոսակցություններն ու նամակագրությունները խստիվ արգելվում են:

Նիստի ավարտին ամբաստանյալ Էդիկ Գրիգորյանը հիշեցրեց դատարանին իրենց խցերում հեռուստացույց եւ ռադիո ունենալու խնդրանքը:

Դատավորը պատասխանեց, որ դա դատարանի խնդիրը չէ, այլ՝ վարչակազմի, քանի որ նման սարքավորումներն ամբաստանյալների անվտանգության հետ են կապվում: Օրինակն էլ չուշացավ. նույն գործով ամբաստանյալ Նորայր Եղիազարյանի հետ էլեկտրական սալիկով պատահածը:

Ա. Հ.

Բաքվում սպասում են Սերգեյ Մարտիրոսյանին

ԲԱՔՈՒ, 3 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ադրբեջանական աղբյուրների համաձայն, այս ամսվա վերջին ծրագրվում է Լեռնային Ղարաբաղի բնակիչ Սերգեյ Մարտիրոսյանի քայլարշավը Բաքու: Նա իրեն կոչում է «ժողովրդական դիվանագետ»: «Երկու ժողովուրդների ուղիղ հաղորդակցության եւ ժողովրդական դիվանագիտության ճանապարհով կարելի է շատ բանի հասնել», կարծում է Մարտիրոսյանը, ըստ որի ադրբեջանական եւ հայ ժողովուրդները պատերազմ չեն ցանկանում: Նույն աղբյուրը հիշեցնում է, որ Հադրութի շրջանի 70-ամյա բնակիչ Ս. Մարտիրոսյանը «ժողովրդական դիվանագիտությամբ» սկսել է զբաղվել ինը տարի առաջ: Անցած տարիներին նա ոտքով հաղթահարել է 44 հազար կմ աշխարհի տարբեր երկրներում: ԼՂՀ խորհրդարանում ունեցած իր ելույթում նա հայտարարել է, որ իր խաղաղարարական առաքելությունը կավարտվի, երբ թեկուզ մի երկիր ճանաչի Ղարաբաղի անկախությունը:

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ

Եվրոպական դատարանը «Ա1+»-ի հայցը չի կարող քննել երկու տարուց շուտ

Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի նախագահը ՀՀ Սահմանադրական դատարանում

«Մեր դատարանը մեծապես կախված է տեղական դատարաններից, քանզի մարդիկ դիմում են մեզ իրենց երկրների բոլոր ատյանները սպառելուց հետո: Այնպես որ, մենք, որպես օժանդակ կառույց, շատ շնորհակալ պիտի լինենք, եթե վիճահարույց գործերը լուծում ստանային հենց կոնկրետ երկրներում՝ չհասնելով մեզ», նշեց Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի նախագահ Լյուսիուս Վայլդհաբերը երեկ ՀՀ Սահմանադրական դատարանում՝ վերջինիս աշխատակիցների եւ լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ: «Մարդու իրավունքների պաշտպանությունը Սահմանադրական դատարանում» թեմայով միջազգային սեմինարի շրջանակներում Երեւանում գտնվող պրն Վայլդհաբերը ներկայացրեց Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի գործունեության որոշ մանրամասներ, որոնք հետաքրքրում են մեզ՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ այսուհետեւ մեր երկրի քաղաքացիները եւս կարող են դիմել այդ կառույցին: Մենք այդ իրավունքն ունենք Եվրախորհրդին անդամակցելուց եւ Մարդու իրավունքների ու ազատությունների եվրոպական կոնվենցիան վավերացնելուց հետո, քանի որ եվրոպական դատարանը գործում է բացառապես Եվրախորհրդի անդամ երկրների համար եւ հիշյալ կոնվենցիայի դրույթներով: Արդեն 50 տարի գործող այս դատարանը երբեւէ գոյություն ունեցող դատարաններից ամենաընդգրկունն է, քանի որ սպասարկում է 44 երկրի: Եվրախորհրդի անդամ բոլոր այս երկրների համար նախատեսվում է ներկայացուցիչ-դատավորի կարգավիճակ: Առայժմ, սակայն, եվրոպական դատարանն ունի միայն 41 դատավոր, քանզի ԵԽ-ին միացած վերջին երեք երկրներն, այդ թվում Հայաստանը, դեռ չեն ներկայացրել դատավորների իրենց թեկնածուներին: Ի դեպ, քանի դեռ մենք Ստրասբուրգյան դատարանում չունենք մեր ներկայացուցիչը, Հայաստանից ստացվող հայցերն արդարադատության այդ ատյանում չեն քննվելու: Իսկ «Ա1+» հեռուստաընկերությունն, ինչպես տեղեկացրեց հանդիպմանը ներկա վերջինիս թղթակիցը, պատրաստվում է հոկտեմբերի 5-ին դիմել Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարան՝ անօրինական կերպով հեռուստաընկերությանը եթերից զրկելու պատճառաբանությամբ: Լրագրողի այն հարցին, թե ի՞նչ ժամանակներում կարելի կլինի ակնկալել իրենց հարցի լուծումը, Լ. Վայլդհաբերը պատասխանեց, թե իրատեսական չի լինի հայցի քննություն եւ որեւէ որոշում ակնկալել երկու տարուց պակաս ժամկետում՝ ներկայացուցիչ ունենալու պահից ի վեր:

Ինչեւէ, Ստրասբուրգյան դատարան դիմելու դեպքում «Ա1+» հեռուստաընկերությունը կլինի այդ կառույցին Հայաստանից առաջին հայցվորը: Իսկ ընդհանուր առմամբ հայցերի թիվը տարեցտարի ավելի ու ավելի է մեծանում: Այսպես, եթե 1988 թ. եվրոպական դատարանը ստացել է 1000 դիմում, ապա անցյալ տարի այդ թիվը հասել է 32.000-ի, որից 14.000 քննվել է: Գործերի 50 տոկոսն ստացվում է Կենտրոնական ու Արեւելյան Եվրոպայից: Մեծանում է հատկապես Ռուսաստանից, Լեհաստանից, Թուրքիայից, Ուկրաինայից ստացվող դիմումների թիվը: «Նման քանակության դեպքում, պարզ է, գործերը կուտակվում են: Այնպես որ, մենք դարձել ենք մեր հաջողության զոհը: Որքան ավելի գործունյա ենք, մարդիկ այնքան ավելի շատ են դիմում մեզ: Եվ որքան շատ են դիմում, այնքան ավելի կուտակումներ են առաջանում»: Այս պատճառով էլ, ըստ դատարանի նախագահի, իրենց կառույցն ունի բարեփոխումների կարիք, որպեսզի «Ա1+»-ի ու բոլոր մյուս գործերը տարիներ՝ շարունակ չմնան սպասողական վիճակում: Բարեփոխումներից մեկն, ըստ Վայլդհաբերի, կարող է լինել ԵԽ անդամ երկրների համար ուղեցույցների հրապարակումը, որպեսզի տեղական դատարանները, դրանցով ուղղորդվելով, որոշումներ կայացնեն, եւ Ստրասբուրգ հասնելու կարիք չլինի: Սա, պրն Վայլդհաբերի համոզմամբ, աշխատող մեխանիզմ կարող է դառնալ, քանզի իրենց դատարանն էլ առաջնորդվում է նախադեպի սկզբունքով: Մինչ այժմ նախադեպի սկզբունքը եվրոպական դատարանում խախտվել է միայն երկու անգամ, մեկը՝ Թուրքիայից ստացված հայցի կապակցությամբ: Վերջինիս վերաբերյալ կայացված որոշման մեջ «անմարդկային վերաբերմունք» արտահայտությունը փոխարինվել է «տանջանք» բառով: Ի դեպ, ի թիվս շատ այլ երկրների, Թուրքիան արդեն մի քանի տարի ձգձգում է եվրոպական դատարանի կայացրած վճռի իրականացումը: Խոսքը վերաբերում է մի կնոջ՝ Հյուսիսային Կիպրոսում գտնվող իր բնակարանը գնալու՝ թուրքական իշխանությունների արգելքին: Թուրքական կառավարությունը չի վերացնում արգելքը՝ պնդելով, թե դա մեկ բնակարանի եւ մեկ տիկնոջ խնդիր չէ, այլ ողջ Հյուսիսային Կիպրոսի կարգավիճակի:

Այնուամենայնիվ, Լյուսիուս Վայլդհաբերի հավաստմամբ, եվրոպական դատարանի վճիռների 99 տոկոսն անդամ երկրները կատարում են: Այլապես, այդ վճիռների կատարման ընթացքը վերահսկող ԵԽ նախարարների կոմիտեն դիմում է միջոցների:

ԼՈՒԼԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Տարածաշրջանի լրագրողների համագործակցության սկիզբ

«Հարավային Կովկաս» լրագրողների միջազգային ընկերակցության գրանցման առիթով ժուռնալիստների միությունում երեկ մամլո ասուլիս էր հրավիրել ընկերակցության երեւանյան մասնաճյուղի ղեկավար, մամուլի ակումբի նախագահ Բորիս Նավասարդյանը: Ընկերակցության գործունեության նպատակն ու խնդիրները ներկայացրեց ԵԱՀԿ հայաստանյան գրասենյակի ղեկավար Ռոյ Ռիվը: Նա կարեւոր իրադարձություն համարեց բյուրոկրատական բազմաթիվ խոչընդոտներ հաղթահարելուց հետո լրագրողների փոխշփման լայն հնարավորությունների ստեղծումը, որը կնպաստի տարածաշրջանային համագործակցությանը: Գերմանիայի ֆինանսական աջակցությամբ արդեն սկսվել է «Զանգվածային լրատվամիջոցների զարգացումը Հարավային Կովկասում: Հետխորհրդային շրջան» գրքի ստեղծման ծրագիրը, իսկ առաջիկայում կկազմակերպվի ընկերակցության առաջին կոնֆերանսը: Գիրքը նախատեսվում է լույս ընծայել 2003 թվականին: Ենթադրվում է, որ բաղկացած կլինի 8 գլխից, որոնցում տեղ կգտնեն տարածաշրջանի լրատվամիջոցների օրենսդրություններն ու իրավունքները, տպագիր մամուլի 1990-2000 թթ. լավագույն հոդվածները, էլեկտրոնային էջերը, ընտրությունների լուսաբանումը, լրատվամիջոցների դերը հակամարտությունների կարգավորման գործում, մասնագիտական կրթությունը եւ այլն: Գիրքը կհրատարակվի անգլերեն եւ ռուսերեն:

Հայաստանում Մ. Նահանգների դեսպանատան հասարակայնության հետ կապերի բաժնի վարիչ Քիմ Հարդը լրագրողներին հայտնեց, որ Վրաստանի հասարակական գործերի ինստիտուտի լրագրության դպրոցը ուսանողների ընտրություն է սկսում Հայաստանում: Այս ուսումնական տարվա մագիստրատուրային ծրագրով ուսանելու համար կընտրվի 3 հայ ուսանող: Ծրագիրը ֆինանսավորում են ԱՄՆ Պետքարտուղարությունը եւ Բաց հասարակության ինստիտուտը: Ուսանողները կվերապատրաստվեն տպագիր մամուլի, ռադիոյի, հեռուստատեսության եւ ինտերնետային հրապարակումների բնագավառում աշխատելու համար: Դասախոսներին ընտրում եւ ուսումնական ձեռնարկներ տրամադրում է Վաշինգտոնում գործող Լրագրողների միջազգային կենտրոնը:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Հարցազրույց

«Բաքու-Ջեյհանը թերեւս ստիպի Ադրբեջանին ավելի զգույշ լինել ռազմատենչ հայտարարություններ անելիս»

Հարցազրույց ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի հետ

Տեղեկացրել էինք նախապես, որ Նյու Յորքում ՄԱԿ-ի 57-րդ Գլխավոր ասամբլեայի նիստին մասնակցելուց հետո ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանն այցելել էր Դետրոյթ: Օգտվելով առիթից, Դետրոյթում արտգործնախարարի հետ անգլերեն ընդարձակ հարցազրույց է անցկացրել մեր հրատարակագիր Երվանդ Ազատյանը: Ստորեւ թարգմանաբար տպագրում ենք որոշ հատվածներ այդ հարցազրույցից:

– Պրն արտգործնախարար, կարդացել եմ ՄԱԿ-ի ամբիոնից հնչած Ղարաբաղի հարցի վերաբերյալ Ձեր, ինչպես նաեւ ադրբեջանցի եւ թուրք ներկայացուցիչների ելույթների տեքստերը եւ մեծ տարբերություններ, նույնիսկ հակասական դիրքորոշումներ գտել դրանցում: Կուզենայի իմանալ, դրանք պարզապես հրապարակային կեցվածքի՞ արդյունք էին, թե՞ առավել խորը ենթատեքստ ունեն:

– Ես ելույթ ունեցա Ադրբեջանի ներկայացուցիչից երկու ժամ հետո եւ, բնականաբար, որոշ ուղղումներ մտցրեցի իմ ելույթի մեջ: Իմ նախապատրաստածը շատ ավելի մեղմ ու հաշտարար բնույթ ուներ, իսկ լրացումները կատարվեցին Ադրբեջանի արտգործնախարարի անհիմն մեղադրանքներին ի պատասխան: Ադրբեջանցիների հայտարարությունը չէր արտացոլում երկու երկրների նախագահների երկխոսության բնույթն ու էությունը: Նրանց վերջին հանդիպումը Հայաստան-Ադրբեջան սահմանում հուսադրող էր, երկուսի կողմից էլ դրական էր գնահատվում: Առաջընթաց կար, եւ հույս ունեին, որ շարունակություն կունենա: Այնպես որ, արտգործնախարարը կամ անտեղյակ էր կատարվածից, կամ էլ դերերի դիտավորյալ բաշխում էր կատարվել բավարարելու մի կողմից ներքին, մյուս կողմից արտաքին աշխարհի պահանջները: Խնդիրն այն էր, որ ադրբեջանցիները փորձել էին օրվա հրատապ խնդիրներին արհեստականորեն կապելու ուղիներ որոնել, ճիշտ այնպես, ինչպես սեպտեմբերի 11-ից հետո, երբ միջազգային հանրության գլխավոր մտահոգությունն էր պայքարն ահաբեկչության դեմ: Անցյալ տարի նրանք ղարաբաղյան խնդիրը փորձեցին ներկայացնել այդ ահաբեկչության կոնտեքստում: Բայց դա իրենց դեմ դուրս եկավ, երբ միջազգային մամուլը պարզեց, որ փաստորեն Ադրբեջանն ինքն է ներգրավված ահաբեկչության մեջ: Այժմ, երբ միջազգային հանրությունը խոսում է Իրաքի եւ նրա ՄԱԿ-ի որոշումները չկատարելու մասին, մենք հանկարծ ադրբեջանցի արտգործնախարարի շուրթերից լսում ենք ՄԱԿ-ի ղարաբաղյան որոշումները չկատարելու մեղադրանքներ Հայաստանի հասցեին: Հավանաբար Ադրբեջանի արտգործնախարարն այդ որոշումները ուշադիր չի կարդացել: Այնտեղ Հայաստանին պարտավորեցնող ոչինչ չկա անելու ավելին, քան անում է: Ընդհակառակը, այդ որոշումները ավելի շատ պարտավորություններ են դնում Ադրբեջանի առաջ:

– Երկու նախագահներն ավելի քան տասն անգամ հանդիպել են: Ի՞նչ նորություններ կան ղարաբաղյան բանակցություններից:

– Նախագահներն ավելի քան 18 անգամ հանդիպել են, եւ պետք է ասել, որ այդ հանդիպումները ժամանակի վատնում չեն եղել: Մեծ առաջընթաց կա եւ ինչպես անցյալ տարի նշեցինք, եղավ ժամանակ, որ մենք շատ մոտ էինք խաղաղության պայմանագրի ստորագրմանը: Բայց Ադրբեջանն սկսեց ընկրկել ձեռք բերվածից ու նոր պահանջներ առաջադրել: Այժմ երկու նախագահները փորձում են դարձյալ ամեն ինչ դնել իր նախկին հունի մեջ: Շատ հուսադրող ու հիմնավոր հարցերի շուրջ նրանք համաձայնության եկել են: Ճիշտ է, կան չլուծված հարցեր, բայց, մեր կարծիքով, համաձայնեցված հարցերն ավելի շատ են, քան չլուծվածները: Մենք շարունակում ենք հուսալ, որ ստեղծված ամուր հիմքի վրա կարելի է զարգացնել հետագա գործընթացը:

– Վերջերս հանդիսավոր պայմաններում սկսվեց Բաքու-Ջեյհան նավթատարի շինարարությունը: Ո՞րն է դրա քաղաքական ազդեցությունը: Դրա լույսի ներքո հակամարտության կարգավորումն առավել ցայտո՞ւն կդառնա, թե՞ դա Ադրբեջանին հավելյալ լծակներ կտա:

– Դա կախված է նրանից, թե Ադրբեջանը ինչ դիրքորոշում կորդեգրի շինարարության ընթացքում եւ հետագայում, երբ նավթն սկսի հոսել: Եթե նա փորձի նավթն օգտագործել որպես ուժ գործադրելու գործիք միակողմանի զիջումներ ձեռք բերելու նպատակով, ապա քաղաքական ազդեցությունը տարածաշրջանի կայունության վրա խիստ բացասական կլինի:

Հույս ունենք, որ նավթատարը համագործակցություն կստեղծի տարածաշրջանում եւ կստիպի Ադրբեջանին ավելի զգույշ լինել ռազմական հայտարարություններում, մանավանդ որ պատերազմի վերսկսումը չափազանց բացասական ազդեցություն կունենա ինչպես նավթատարի, այնպես էլ տարածաշրջանի երկրների տնտեսության վրա: Այնպես որ սա երկսայր մի թուր է, եւ պետք է հուսալ, որ Ադրբեջանի նավթային քաղաքականությունը կդառնա ոչ թե ապակայունացման, այլ կայունացման գործոն: Պետք է սպասել եւ տեսնել, թե ինչ քաղաքականություն կորդեգրի Ադրբեջանը:

– Հայաստանը դժվարին պարտականություն ունի հավասարակշռելու իր քաղաքականությունը, հաշվի առնելով, որ մի կողմից օժանդակություն է ստանում Մ. Նահանգներից, իսկ մյուս կողմից լավ հարաբերություններ մշակում իր հարեւանների՝ մասնավորապես Իրանի եւ Իրաքի հետ, որոնք «չարիքի առանցք» են համարվում Ամերիկայի կողմից: Վերջերս լրատվամիջոցներից տեղեկացանք, որ Հայաստանը բարելավում է հարաբերությունները Իրաքի հետ այժմյան լարված իրավիճակում: Ինչպե՞ս է դա անդրադառնում Մ. Նահանգների հետ ունեցած մեր հարաբերությունների վրա:

– Մենք լավ հարաբերություններ ունենք արաբական բոլոր երկրների հետ: Չմոռանանք, որ դրանցում ունենք հայկական համայնքներ, նաեւ Իրաքում: Հայաստանի պարտականությունն է ներկա լինել բոլոր այն վայրերում, որտեղ հայկական համայնք գոյություն ունի, որպեսզի կարողանա հոգալ նաեւ նրա խնդիրներն ու մտահոգությունները: Ինչ վերաբերում է Իրանին, մեր հարաբերությունները լայնածավալ են: Իրանը մեր հարեւանն է, եւ լավ հարաբերությունները շատ կարեւոր են Կովկասի խաղաղության եւ կայունության տեսակետից: Հայաստանն է, որ Իրանին կապում է տարածաշրջանի հետ, եւ ցարդ Իրանի լուծման այնտեղ կայունություն եւ խաղաղություն հաստատելու գործընթացում չափազանց նպաստավոր է եղել: Իրանը կարեւոր դեր է կատարում Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ հարաբերությունները հավասարակշռված մակարդակի վրա պահելու գործում: Սա շատ դրական է, հաշվի առնելով, որ Թուրքիան, մյուս կողմից, միակողմանիորեն պաշտպանում է Ադրբեջանին, ստեղծելով անհավասարություն Կովկասում: Իրանի դերը, ուրեմն, խիստ դրական է: Մ. Նահանգները շատ լավ ըմբռնում է Իրանի հետ մեր հարաբերությունները: Դրանք ոչ մի ձեւով չեն հակադրվում կամ վտանգ չեն ներկայացնում տարածաշրջանում ամերիկյան շահերին: Մ. Նահանգները նաեւ ըմբռնում է, որ Իրանի հետ լավ հարաբերությունները կարեւոր են Հայաստանի անվտանգության եւ տնտեսական զարգացման առումով: Հայաստանն առաջնորդվում է իր ազգային շահերով, բայց հաշվի է առնում նաեւ տարածաշրջանում այլ պետությունների շահերը եւ անվտանգության մտահոգությունները:

– Ռուսական զինվորականության ներկայությունը խոչընդոտ չէ՞ Մ. Նահանգների հետ Հայաստանի հարաբերություններում:

– Բոլորովին: Մեր կարծիքով դա եւս մի հարց է, որին Մ. Նահանգները ըմբռնումով է մոտենում: Ղարաբաղյան հակամարտության չկարգավորված լինելը եւ չորս հարեւան երկրներից երկուսի հետ ոչ-բարեկամական հարաբերություններ ունենալը Հայաստանին դարձրել են խիստ զգայուն անվտանգության հարցում: Թուրքիան միշտ էլ պատրաստ է եղել ռազմական ներգործությամբ մասնակցել ղարաբաղյան հակամարտությանը, եւ սա մեր անվտանգության մտահոգություններին տալիս է իրական հենք, իսկ Հայաստանի անվտանգությունն ապահովելու միջոցներից մեկն է մեր տարածքում ունենալ ռուսական զինվորական հենակետեր: Բայց դա բոլորովին չի խանգարում, որ մենք շարունակենք վարել մեր կոմպլեմենտար քաղաքականությունը՝ հավասարապես լավ հարաբերություններ զարգացնելով Ռուսաստանի եւ Մ. Նահանգների հետ: Ցարդ մեծ հաջողությամբ կարողացել ենք իրագործել այդ քաղաքականությունը, փորձելով տարածաշրջանում ընդհանրապես եւ Հայաստանում մասնավորապես հաշտ մրցակցության պայմաններ ստեղծել երկու ուժային պետությունների համար: Այնպես որ, շահերի բախում մենք չենք տեսնում այստեղ: Ավելին, հատկապես 907 հոդվածի առկախումից հետո Մ. Նահանգների հետ մեր հարաբերություններում նոր հորիզոն է բացվել համագործակցություն ռազմական բնագավառում, որն առավել մրցունակ է դարձնում մեր քաղաքականությունը եւ ցույց տալիս, որ մենք կարող ենք նույն հաջողությամբ համագործակցել (քաղաքական, տնտեսական եւ ռազմական բնագավառներում) տարածաշրջանում շահեր ունեցող բոլոր պետությունների հետ:

– Ի՞նչ վիճակում է Ջավախքի հայությունն այժմ, եւ ի՞նչ ապագա է սպասում Վրաստանում ռուսական զորքերին: Եվ Վրաստան-Ռուսաստան ներկա լարված իրավիճակն ինչպե՞ս է անդրադառնում ջավախահայության եւ ընդհանրապես հայ-վրացական հարաբերությունների վրա:

– Վրաստանում ռուսական զինվորական ներկայության հարցի քննարկումը, անշուշտ, վրացիների եւ ռուսների գործն է: Ինչ վերաբերում է Ջավախքի հայությանը, նրանք տնտեսապես կախում ունեն ռուսական զինվորական ներկայությունից եւ, անշուշտ, տուժելու են նրանց դուրսբերման դեպքում, բայց, կրկնում եմ, հարցը վրացիներն ու ռուսները պետք է որոշեն: Վրաստանում եւ հատկապես Ջավախքում հայերի վիճակն ու ճակատագիրը հայկական կառավարության ուշադրության կենտրոնում են, որովհետեւ գտնում ենք, որ ցանկացած երկրի մեր հայրենակիցների վիճակն ու ճակատագիրը մտնում են մեր պարտականությունների ծիրի մեջ: Ամեն անգամ, որ հարց է ծագում, հայկական կառավարությունը երկրի կենտրոնական կառավարության հետ փորձում է լուծել: Մենք Վրաստանի կառավարության հետ աշխատում ենք անմիջական օգնություն ցուցաբերել Ջավախքի մեր հայրենակիցներին՝ մատակարարելով նրանց էլեկտրականություն, դասագրքեր, կատարելով շինարարական աշխատանքներ եւ այլն: Այս բոլորը կատարվում են Վրաստանի կառավարության իմացությամբ եւ համագործակցությամբ: Ինչ վերաբերում է ռուս-վրացական հարաբերություններին, Հայաստանը շատ մտահոգված է, որովհետեւ Վրաստանի կայունությունը կարեւոր գործոն է Հայաստանի եւ ընդհանրապես տարածաշրջանի անվտանգության եւ տնտեսական զարգացման գործընթացում: Մենք պատրաստ ենք համագործակցել երկու կողմերի հետ խուսափելու համար խնդրի առավել վատթարացումից: Հուսով ենք խաղաղ պայմաններում կլուծվի հարցը, եւ նրանք միասին կպայքարեն ահաբեկչության դեմ:

– Կարծում եք, որ այնտեղ դաշնային կառավարությո՞ւն կստեղծվի, հաշվի առնելով Հարավային Օսիայի, Աջարիայի, Աբխազիայի եւ Ջավախքի իրավիճակները:

– Ցանկացած կառուցվածքային փոփոխության հարց պետք է որոշվի Վրաստանի ժողովրդի կողմից, նրա հավանությամբ եւ մասնակցությամբ: Մենք ճանաչում ենք Վրաստանի կենտրոնական կառավարությունը եւ նրա հետ ենք քննարկում հայ-վրացական ամեն տեսակի հարաբերությունները: Մեզ համար եւ ընդհանրապես տարածաշրջանի համար կարեւոր է Վրաստանի կայունությունը:

– Ինչպե՞ս եք բնութագրում Հայաստանի հարաբերություններն արաբական, մահմեդական երկրների հետ:

– Մեր հարաբերությունները ինչպես արաբական, այնպես էլ մահմեդական երկրների հետ շատ լավ են: Իրանը հրաշալի օրինակ է: Մենք մեծ հայկական համայնքներ ունենք արաբական, մահմեդական համարյա բոլոր երկրներում, որոնք դրական դեր են կատարում զարգացնելու երկկողմ հարաբերությունները այդ երկրների հետ, ընդհուպ կառավարական մակարդակներով: Մենք հասկանում ենք նաեւ, որ որոշ մահմեդական երկրներ համակրում են Ադրբեջանին:

– Հատկապես Պակիստանը...

– Այո, զուտ կրոնական հողի վրա: Բայց չենք կարծում, որ այդ մի քանի երկրների դիրքորոշումն ու քաղաքականությունը տարածվում են նաեւ մյուսների վրա: Ավելին, դրանք բացասականորեն չեն անդրադառնում խաղաղության գործընթացի վրա: ՄԱԿ-ում կամ այլ միջազգային կազմակերպություններում այդ երկրների քվեարկությունները Ղարաբաղի հարցի վերաբերյալ վկայում են, որ նրանք անաչառ են մոտենում հարցին եւ չեն առաջնորդվում կրոնական նախապաշարումներով:

– Թերթերից տեղեկանում ենք, որ դուք հաճախ եք մեկնում Հեռավոր Արեւելք՝ հարաբերություններ զարգացնելու, ասենք, Չինաստանի, Ճապոնիայի եւ այլ երկրների հետ: Ինչքանո՞վ են այդ նպատակով տրամադրված ժամանակն՝ ու միջոցներն արդարացված տնտեսական եւ քաղաքական առումներով:

– Նման ջանքերն այդ երկրների հետ անկասկած արդարացված են: Մենք հրաշալի հարաբերություններ ունենք Չինաստանի հետ: Առեւտուր ենք անում, ունենք չինական ներդրումներ եւ համատեղ ձեռնարկություններ Հայաստանում: Չինաստանից ստանում ենք նաեւ զգալի օժանդակություն: Նույնը կարող ենք ասել Ճապոնիայի մասին: Ճապոնիան գրանտներ եւ վարկեր է տրամադրում Հայաստանին: Ինչ վերաբերում է մյուս երկրներին՝ Թաիլանդին, Վիետնամին, Մեքսիկային եւ Կուբային, ուր վերջերս այցելեցի, նրանց հետ հարաբերությունների մշակումը նույնպես արդարացված է: Ճիշտ է, մեր գլխավոր մտահոգությունը մեր տարածաշրջանն է, բայց չենք կարող ձեռնածալ նստել եւ ոչինչ չանել մյուս երկրների հետ: Մենք տարեցտարի պետք է ընդլայնենք երկկողմանի կապերի մեր ցանցը: Աշխարհի ամեն մի երկրի հետ հարաբերությունների հաստատումը շահութաբեր է, եթե ոչ առեւտրի կամ տնտեսության, ապա քաղաքականության բնագավառում նրանց քվեներն ապահովելու առումով:

– Ինչպիսի՞ն են հայ-ռուսական հարաբերությունները, հաշվի առնելով Ռուսաստանի դերը բալկանյան պատերազմում եւ Անկարայի հետ նրա հարաբերությունների սերտացումը:

– Մեր հարաբերությունները Ռուսաստանի հետ շատ ընդարձակ են եւ ներառում են ռազմական, անվտանգության, տնտեսության, հասարակական եւ մշակութային բնագավառները: Դրանցից ռազմական ու անվտանգության բնագավառներն ավելի կարեւոր են Հայաստանի համար: Դրանք լուրջ խոչընդոտներ են Հայաստանի դեմ ցանկացած արտաքին ոտնձգության: Դրանք իրենց նպաստավոր դերը խաղացին 1993 թ.-ին ղարաբաղյան հակամարտության կիզակետում, երբ թուրքական զորքերը Հայաստանի սահմանին լուրջ սպառնալիք էին ստեղծել: Ռուսներն այդ ժամանակ շատ հստակ ասացին, թե նման գործողությունը պատերազմի սկիզբ կարող է դառնալ: Թուրքերը զգուշացան որեւէ քայլ կատարելուց: Սա վառ վկայություն է, որ Ռուսաստանի ներկայությունը Հայաստանում խոչընդոտ է ցանկացած օտարերկրյա ոտնձգության: Մենք Ռուսաստանի հետ կապված ենք չափազանց ամուր հիմքերի վրա դրված անվտանգության համաձայնագրով, ինչպես նաեւ Կոլեկտիվ անվտանգության պայմանագրով, որոնք անմիջական ռազմական օժանդակություն են պարունակում ցանկացած օտար երկրի հարձակման դեպքում:

Այնպես որ, սրանք երկու չափազանց կարեւոր փաստաթղթեր են, որոնք Հայաստանի անվտանգության քաղաքականության հզորագույն բաղկացուցիչ մասերն են:

– Շնորհակալություն եւ լավագույն ցանկություններ, քանզի Հայաստանն ու նրա շահերն աշխարհին ներկայացնելու դժվարագույն պատասխանատվությունն է ընկած ձեր ուսերին:

«Ջավախքի վրիժառուներ» անունով հայկական կազմակերպություն չի եղել եւ չկա

«Ա-ԻՆՖՈ» գործակալությունն ունի՞ ռուսակա՞ն ծագում

Վրաստանի խորհրդարանի միջազգային հարցերով հանձնաժողովի փոխնախագահ, ազգությամբ հայ պատգամավոր Գիվի Շուգարովը, վկայակոչելով Վրաստանում Հայաստանի դեսպանությանը, հայտարարել է, որ գոյություն չունի «Ա-ԻՆՖՈ» անունով հայկական լրատվական գործակալություն: Հոկտեմբերի 1-ին այս գործակալությունն Ախալքալաքից հաղորդել էր, թե Պանկիսի կիրճում չեչեն գրոհայիններին ոչնչացնելու վերաբերյալ ՌԴ նախագահ Պուտինի հայտարարությունից հետո չեչեն գրոհայինները սկսում են հեռանալ այնտեղից եւ հաստատվել ավելի ապահով վայրերում, որտեղ այդպիսի վայր նախընտրել են Սամցխե-Ջավախք նահանգը: Ըստ «Ա-ԻՆՖՈ»-ի, չեչեն գրոհայիններ կան Բակուրիանիում, Աբասթումանում, Ախալցխայում, Վարձիայի ձորում, Ախալքալաքի եւ Ծալկայի շրջանները բաժանող Սամսարի լեռներում, Ախալցխա է ժամանել նաեւ Գելաեւը եւ հանդիպել տեղի հանցագործ աշխարհի ներկայացուցիչների հետ:

Երեկ Սամցխե-Ջավախքում Վրաստանի նախագահի լիազոր ներկայացուցիչ Թեյմուրազ Մոսիաշվիլին հերքել էր չեչենների Թուրքիա անցնելու հավանականության մասին տեղեկատվությունը:

Գիվի Շուգարովը «Ինտեր-պրես» վրացական գործակալությանն ասել է, թե «Ա-ԻՆՖՈ»-ն ունի ռուսական ծագում, Ռուսաստանից Վրաստանի նկատմամբ կարելի է սպասել քաղաքական լուրջ սադրանքներ, եւ Մոսկվան շահագրգռված է Վրաստանում ստեղծելու եւս մեկ թեժ գոտի: Հայաստանի շահերից չի բխում Ջավախքում թեժ գոտի ստեղծելը, ասել է Շուգարովը:

Սեպտեմբերի 24-ի առավոտյան Ախալքալաքում եւ Նինոծմինդա քաղաքների շենքերի պատերին փակցվել էր «Ջավախքի վրիժառուներ» կազմակերպության հայտարարությունը, որում մասնավորապես ասվում էր. «Մենք այլեւս չենք հանդուրժի ազգայնամոլ վրաց իշխանավորների որեւէ հակահայ գործողություն, եւ պատասխանը կլինի հուժկու ու անվրեպ: Զգուշացնում ենք ձեզ վերջին անգամ՝ եղեք ողջամիտ եւ զգույշ, հանգիստ թողեք Ջավախք աշխարհը: Եթե մոռացել եք, հեստայսու հիշեք ու իմացեք՝ Ջավախքն ունի իր տերն ու պաշտպանը: Եվ եթե չհասկանաք՝ մեղադրեք ինքներդ ձեզ»:

Թե ով է տարածել նման սադրանքը՝ ռուսակա՞ն կողմը, թե՞ վրացական, դժվար է ասել: **«Ազգն»** այս օրերին իրազեկ աղբյուրներից ճշտել է, որ Ջավախքում «Ջավախքի վրիժառուներ» անունով հայկական կազմակերպություն չի եղել եւ չկա:

Թ. Հ.

Բուշը, Իրաքը եւ ՄԱԿ-ը

Այս վերնագիրն է կրում Փարիզի «Մոնդ» օրաթերթի խմբագրականը, որտեղ վերլուծվում է ՄԱԿ-ում Իրաքի շուրջը ԱՄՆ-ի ծավալած «քաղաքական ճակատամարտը»: Ըստ «Մոնդի», տվյալ գործում Վաշինգտոնը եւ ՄԱԿ-ը մասամբ խաղարկում են իրենց հեղինակությունը:

«Ազգն» արդեն տեղեկացրել է Վիեննայում հոկտեմբերի 1-ին ՄԱԿ-ի եւ Իրաքի ձեռք բերած համաձայնության մասին, որով միջազգային տեսուչներին թույլատրվում է առանց նախապայմանի վերադառնալ Իրաք: Բայց ԱՄՆ-ը շարունակում է պահանջել ՄԱԿ-ի նոր, ավելի խիստ բանաձեւի ընդունում, որը կթույլատրեր ուժ գործադրել Իրաքի դեմ, եթե Անվտանգության խորհրդի անդամներից մեկն անբավարար համարեր նրա զիջումները:

Մեծ Բրիտանիան համամիտ է սրան: Անվտանգության խորհրդի մյուս 3 անդամները՝ Չինաստանը, Ֆրանսիան եւ Ռուսաստանը դեմ են: Փարիզն առաջարկում է նախ Իրաք գործուղել տեսուչներին, պարզել Սադդամ Հուսեյնի դիտավորությունները, եւ զենքի ստուգումների ընթացքում իշխանությունների ընդդիմագործության դեպքում Անվտանգության խորհրդում որոշում ընդունել ուժի գործադրման վերաբերյալ:

Առաջիկա օրերին ՄԱԿ-ում քննարկումները շարունակվելու են: «Մոնդի» խմբագրականում ընդգծվում է, որ Ջորջ Բուշի դիրքերն ավելի ամուր կլինեին, եթե տվյալ հարցում նա «կեղծավորությանը մերժեցող» խոսքեր չօգտագործեր: Այսպես, սեպտեմբերի 12-ին նա ՄԱԿ-ի ընդհանուր ժողովում հայտարարեց. «Իրաքի գործը ցույց կտա, թե ՄԱԿ-ի գոյությունն արդյոք իմաստ ունի՞»:

Այսինքն, Բուշին հետաքրքրում է միայն «Իրաքի գործը» եւ ոչ թե մյուս գործերը կամ ՄԱԿ-ի ապագան: «Մոնդը» հիշեցնում է, որ Անվտանգության խորհրդի ընդունած մի շարք բանաձեւեր մինչեւ օրս չեն կիրառվում հենց ԱՄՆ-ի ընդդիմության կամ անտարբերության պատճառով: ՄԱԿ-ում Պաղեստինյան ինքնավարության ներկայացուցիչն ընդգծում է, որ եթե Իրաքի վերաբերյալ ընդունված բանաձեւերից չեն կատարվում 16-ը, ապա ամեն օր ոտնահարվում են իսրայելա-պաղեստինյան հակամարտությանը վերաբերող 25 բանաձեւեր: Ջորջ Բուշը երբեւէ չի դատապարտել Այսրհորդանանում իսրայելական նոր ավանների ստեղծումը:

Նույնպիսի օրինակներ կարելի է բերել նաեւ Աֆրիկայից, Ասիայից եւ այլ վայրերից: Արաբական աշխարհում եւս ՄԱԿ-ը երկակի չափանիշների քաղաքականություն է վարում՝ ելնելով այս կամ այն մեծ տերության շահերից: Այս ամենը վնասում է ինչպես ՄԱԿ-ի, այնպես էլ ԱՄՆ-ի հեղինակությանը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

«Վիրքի» անդամ Ֆեդյա Թորոսյանի ձերբակալությունը քաղաքական նպատակներ է հետապնդում

ԱԽԱԼՔԱԼԱՔ, 3 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ - Ա-ԻՆՖՈ: Ջավախքի հասարակական-քաղաքական կազմակերպությունների շրջանում մեծ հուզում է առաջացրել 1988 թվականից Ջավախքի հասարակական-քաղաքական կյանքի ակտիվ մասնակից, «Ջավախք» ժողովրդական շարժման հիմնադիրներից, «Վիրք» կուսակցության անդամ Ֆեդյա Թորոսյանի ձերբակալությունը: Պաշտոնապես Ֆ. Թորոսյանի ձերբակալությունը պատճառաբանվում է Ախալքալաքի շրջանի էլեկտրացանցի տնօրեն եղած ժամանակ կատարված ֆինանսական թղթատարության անփութությամբ: Սակայն Ջավախքի հասարակական-քաղաքական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները գտնում են, որ Թորոսյանի ձերբակալությունը քաղաքական նպատակներ է հետապնդում:

Վրաստանը կարող է հակաքրեական գործողություններ իրականացնել Հարավային Օսիայում

Շիդա Քարթլիի շրջանում առկա ծանր քրեածին իրավիճակը պահանջում է մի շարք միջոցառումների անցկացում Վրաստանի ՆԳՆ ուժերի օգնությամբ, լրագրողներին ասել է Վրաստանի ազգային անվտանգության խորհրդի փոխքարտուղար Ջեմալ Գախոկիձեն, հաղորդում է «Ինտերֆաքսը»: «Այդ տարածաշրջանում պատշաճ կարգուկանոն հաստատելու մասին կա Վրաստանի նախագահի հատուկ հանձնարարականը», ասել է Գախոկիձեն: Վրացիները դե ֆակտո անկախ Հարավային Օսիային տալիս են երկու անուն՝ Շիդա Քարթլի կամ Սամաչաբլո:

Ռուսաստանը կստեղծի նավթի ռազմավարական պաշար

Ռուսաստանում քննարկվում է առաջիկա 2-3 տարում նավթի ռազմավարական պաշար ստեղծելու հնարավորությունը: Ֆրիպորտում (Տեխասի նահանգ) հայտարարել է նավթի ռազմավարական պահեստարան այցելած ՌԴ էներգետիկայի նախարար Իգոր Յուսուֆովը, որը Հյուսթոնում մասնակցում է ռուս-ամերիկյան էներգետիկ առաջին գագաթաժողովի աշխատանքներին: Նախարարը նշել է, որ ի տարբերություն ԱՄՆ-ի, Ռուսաստանը ծրագրում է նավթի ռազմավարական պաշար ստեղծել առաջին հերթին ոչ թե սեփական կարիքների, այլ սուր անհրաժեշտության դեպքում ուրիշ երկրների նավթի պահանջարկը բավարարելու համար: ՌԻԱ գործակալությունը տեղեկացնում է, որ ենթադրվում է վառելիքի ռազմավարական պաշարն ստեղծել առաջիկա տարիներին Ռուսաստանում նավթահանույթի կտրուկ ավելացման հաշվին:

Եվրոպայում տասնյակ ռուս կավատներ են ձերբակալվել

Եվրոպական մի շարք երկրներում կանանց ընդհատակյա առեւտրի կասեցման նպատակով անցկացված խոշոր գործողության ընթացքում ձերբակալվել են 80 անձինք, որոնց մեջ զգալի թիվ են կազմում ռուսները: BBC-ն հաղորդում է, որ քննությունն անցկացվել է Իտալիայի ոստիկանության ղեկավարությամբ: «Արեւածաղիկ» պայմանական անունով գործողությանը մասնակցել են 1000-ից ավելի իտալացի ոստիկաններ, ինչպես նաեւ Ավստրիայի, Իսպանիայի, Պորտուգալիայի, Ֆրանսիայի, Լեհաստանի, Ռուսաստանի, Ուկրաինայի եւ Բելառուսի իրավապահները:

Եվրոպական ոստիկանության՝ Եվրոպոլի զեկուցագրում նշվում է, որ զբոսաշրջային գործակալությունների, ավտոբուսային ընկերությունների եւ հյուրանոցների մի ամբողջ ցանց կանանց գայթակղելով հասցնում էր Արեւմտյան Եվրոպա, ապա զրկում փաստաթղթերից եւ ստիպում զբաղվել պոռնկությամբ:

Զեկուցագրի հեղինակների կարծիքով, ռուսական մաֆիան վերահսկել է ուկրաինական ու արեւմտաեվրոպական զբոսաշրջային մի շարք գործակալությունների եւ հյուրանոցների գործունեությունը: Իտալացի իրավապահների տվյալներով, ռուսական եւ իտալական հանցախմբերը գործել են համատեղ:

2002 թ. ապրիլին անցկացված ոստիկանական գործողության առաջին փուլում ձերբակալվել էին 100-ից ավելի կավատներ, այդ թվում իտալական եւ ալբանական հանցախմբերի անդամներ:

«Մոսադի» պետը գաղտնի հանդիպել է Արաֆաթի իրավահաջորդի հետ

Իսրայելի հետախուզության՝ «Մոսադի» ղեկավար Էֆրաիմ Հալեւին գաղտնի հանդիպում է ունեցել Պաղեստինյան ինքնավարության ներկայացուցչի հետ, որը համարվում է Յասեր Արաֆաթի հավանական իրավահաջորդը: Իսրայելական «Եդիոտ Ահրոնոտ» թերթը վկայակոչելով՝ Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդում է, որ հանդիպումը տեղի է ունեցել Քաթարում:

Պաղեստինյան ինքնավարության եւ Քաթարի ներկայացուցիչները հերքել են այդ տեղեկատվությունը: Սակայն իսրայելցի դիվանագետներից մեկը հավաստել է, որ 2 ամիս առաջ Հալեւին Պարսից ծոցի պետություններից մեկում իրոք հանդիպում է ունեցել մի բարձրաստիճան պաղեստինցու հետ: «Եդիոտ Ահրոնոտի» տվյալներով, խոսքը Պաղեստինյան ինքնավարության ներկայացուցիչ Մահմուդ Աբասի մասին է, որը հայտնի է նաեւ Աբու Մազեն անունով:

Իսրայելական մեկ այլ աղբյուրի համաձայն, Հալեւին Պաղեստինյան ինքնավարությունում տիրող իրավիճակը քննարկել է պաղեստինցի մի քանի պաշտոնյաների հետ, բայց Մահմուդ Աբասը նրանց մեջ չի եղել:

Պաղեստինցիներն արաբական երկրներին կոչ են անում ԱՄՆ-ից հետ կանչել դեսպաններին

Արաֆաթ. Երուսաղեմն Իսրայելի մայրաքաղաք ճանաչելը «աղետ է»

Հոկտեմբերի 2-ին ԱՄՆ Կոնգրեսում Երուսաղեմն Իսրայելի մայրաքաղաք ճանաչող օրենքի ընդունումից հետո Պաղեստինի ազատագրության ժողովրդավարական ճակատի (ՊԱԺՃ) քաղբյուրոյի անդամ Թայսիր Խալեդը հայտարարությամբ արաբական եւ մահմեդական պետություններին կոչ արեց, որպես բողոքի նշան, Վաշինգտոնից հետ կանչել իրենց դեսպաններին: Ըստ ՌԻԱ գործակալության, պաղեստինցի բարձրաստիճան պաշտոնյան նշել է, որ Կոնգրեսի տվյալ քայլը Պաղեստինի, ինչպես նաեւ արաբական ու մահմեդական մյուս պետությունների դեմ ԱՄՆ-ի հարաճուն ագրեսիվության դրսեւորումն է, միջազգային իրավունքի ոտնահարման վկայություն: Խալեդի խոսքերով, Մերձավոր Արեւելքում խաղաղություն եւ անվտանգություն չեն լինի «առանց արաբական Երուսաղեմի»:

Պաղեստինյան ինքնավարության ղեկավար Յասեր Արաֆաթն իր հերթին դատապարտել է Երուսաղեմն Իսրայելի մայրաքաղաք ճանաչելու Կոնգրեսի որոշումը՝ անվանելով «աղետ, որը չի կարելի լռության մատնել»: Նրա խոսքերով, այդ որոշմանը չեն կարող համաձայնել ոչ մահմեդականները, ոչ էլ քրիստոնյաները: Ըստ Արաֆաթի, Երուսաղեմի հարցը վերաբերում է ամբողջ միջազգային ընկերակցությանը: Նա նշեց, որ Պաղեստինյան ինքնավարության ղեկավարությունը քայլեր կձեռնարկի տվյալ որոշման կատարումը կասեցնելու համար:

Պ. Ք.

Ալ Գորը վերադառնում է

ԱՄՆ նախկին փոխնախագահ, նախագահական վերջին ընտրություններում Ջորջ Բուշ կրտսերի գլխավոր ախոյան Ալբերտ Գորը կարծես թե վերադառնում է քաղաքական ասպարեզ: Անցյալ շաբաթ հանրապետական վարչակազմի «ռազմատենչ» արտաքին քաղաքականությունը դատապարտելուց հետո նա հոկտեմբերի 2-ին գործադիր իշխանություններին պախարակեց երկրի վատթարացող տնտեսական կացության համար: Վաշինգտոնի Բրուքինգս հաստատությունում ելույթ ունենալով, նա լսարանին դիմելով հարցրեց. «Մի՞թե անհրաժեշտ է պատերազմն սկսել ընտրություններից առաջ եւ մի՞թե թույլատրելի է տնտեսությամբ զբաղվել միայն դրանից հետո»:

Փարիզի «Լիբերասիոն» թերթն ընդգծում է, որ Ալբերտ Գորի ելույթն ամրապնդում է նրա կուսակից դեմոկրատների դիրքերը, որոնք փորձում են հանրապետականների հետ բանավեճ ծավալել գլխավորապես գործազրկության եւ սոցիալական օգնության հարցերի շուրջը: Դեմոկրատները երկյուղներ ունեն, որ նոյեմբերի ընտրությունները, որոնց ընթացքում կիսով չափ նորացվելու են Կոնգրեսի զույգ պալատների կազմերը, կավարտվեն իրենց պարտությամբ, եթե իրենք ուշադրությունը բեւեռեն միայն Իրաքի նկատմամբ վարվելիք քաղաքականության վրա:

Դեմոկրատներն ակնկալում են, որ առաջիկա երկու տարում՝ մինչեւ նախագահական նոր ընտրությունները, Գորը կկարողանա փոխվրեժ լուծել Բուշից, որը նախագահ ընտրվեց Ֆլորիդայի նահանգում քվեների երկարատեւ ու վիճահարույց վերահաշվարկներից հետո միայն: Թենեսիի նահանգի նախկին սենատոր Գորը մինչեւ օրս ձեռնպահ է մնացել ընտրությունների արդյունքների մեկնաբանումից:

Պ. Ք.

ՆՅՈՒ-ՅՈՐՔ

Հանդիսութիւն նուիրուած Անդրանիկ Փոլատեանի 50-ամեայ գործունէութեան

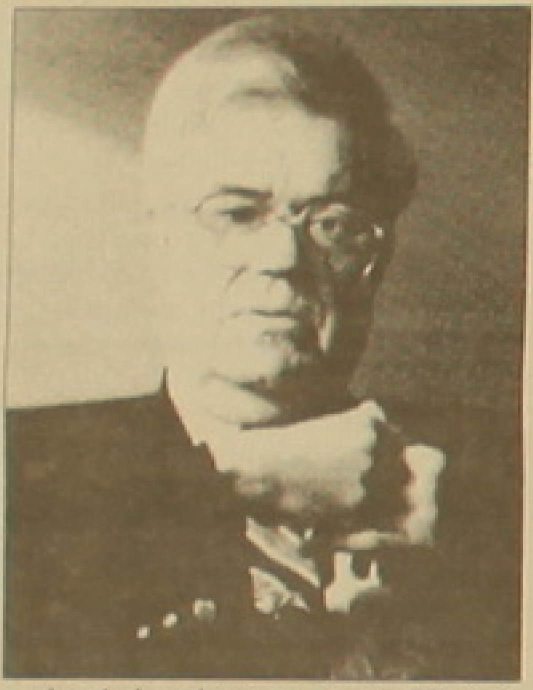

Կիրակի, 29 սեպտեմբերը Նիւ Եորքի եւ Նիւ Ջերզիի հայութեան համար յիշատակելի օր մը պիտի մնայ անկասկած։ Հոծ բազմութիւն մը ներկայ էր մեծարանքի հանդիսութեան՝ նուիրուած ազգային-հասարակական գործիչ, խմբագիր-հրապարակագիր, գրող Անդրանիկ Լ. Փոլատեանի ազգային ծառայութեան 50-ամեակին։

Անդրանիկ Փոլատեանն ամբողջ կէս դար եղաւ հայ մամուլի, գիրի, մշակոյթի անխոնջ գործիչ մը, որ ծառայեց իր ժողովուրդին եւ հայրենիքին։ Եւ արժանի էր, որ Թէքէեան մշակութային միութեան Նիւ Եորքի մասնաճիւղը նախաձեռնութիւնն ստանձնէր հրապարակային ձեռնարկով մը նշելու այդ յոբելեանը։

Հանդիսութեան պատուոյ սեղանին էին Մ. Նահանգներու Արեւելեան թեմի առաջնորդ Խաժակ արք. Պարսամեանը, ՀԲԸ Միութեան փոխնախագահ, ազգային բարերար Նազար Լ. Նազարեանը, ԹՄՄ հիմնադիրներու մարմնի անդամ Կարօ Յարութիւնեանը, որուն բանախօսները հանդիսավարն էր ՌԱԿ Կեդր. վարչութեան անդամ Յակոբ Վարդիվառեանը։

Բացման խօսքն արտասանեց ԹՄՄ տեղի մասնաճիւղի ատենապետ Նուրայր Մկրտիչեանը, որմէ ետք հանդիսավարը ձեռնհասօրէն վարեց հանդիսութիւնը։ Դոկտ. Նուբար Պէրպէրեանը, Պոստոնի «Պայքար» օրաթերթի նախկին խմբագիրը, ներկայացուց Ա. Փոլատեանի ազգային-հասարակական վաստակը, Պէյրութի «Զարթօնք» օրաթերթի խմբագիր Պարոյր Աղպաշեանը՝ հրապարակագրական վաստակը, իսկ ստեղծագործութիւններուն մասին արտայայտուեցաւ Գրիգոր ծայրագոյն վրդ. Մանուկեանը։

Հանդիսութեան աւարտին գնահատանքի խօսք արտասանեց Խաժակ արքեպիսկոպոսը եւ յանուն Ամենայն հայոց հայրապետ Գարեգին Բ կաթողիկոսի մեծարեալին շնորհեց Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոցի շքանշանը։

ԹՄՄ-ի վարչութիւնը եւս պատուոգիր յանձնեց Ա. Փոլատեանին, իսկ հանդիսավարն ընթերցեց հասուածներ բազմաթիւ շնորհաւորագիրներէն եւ ողջոյնի խօսքերէն։

Հանդիսութեան աւարտին շնորհակալական խօսքով հանդէս եկաւ յոբելեարը։

ԹՂԹԱԿԻՑ

Լոյս է տեսել

Օրերս «Ազգի» խմբագրությունը Բեյրութից ստացավ Անդրանիկ Փոլատյանի «Հերկ եւ բերք» ստվար հատորը, որտեղ ամփոփված են հոբելյարի հոդվածների եւ ակնարկների ընտրանին։ Գիրքը հրատարակվել է Թեքեյան մշակութային միության կողմից, Բեյրութի «Սիփան» հրատարակչատանը։

Բողոքում են «Ազգի» հրապարակման դեմ

Երեկ «Ազգի» խմբագրություն էր եկել նկարիչ-արվեստագետ Արմեն Ստեփանյանը։ Նա դժգոհում էր հոկտեմբերի 3-ին մեր թերթում տպագրված «Մարդիկ չեն հաշտվի շահամոլության ու անճաշակության հուշարձանի հետ» հոդվածից։ Այն վերաբերում էր Առնո Բաբաջանյանի չարաբաստիկ հուշարձանի մասին երկուշաբթի Ճարտարապետների պալատում կազմակերպված քննարկմանը։

Արմեն Ստեփանյանը նշեց, որ դեմ է ճանդակի կատարողականությանը, գաղափարախոսությանը, նաեւ բովանդակությունն է համարում անընդունելի։ Բայց նկարիչ-արվեստագետը դեմ էր նաեւ, որ այնպիսի մի հավասարակշռված եւ սիրված թերթում, ինչպիսին «Ազգն» է, ծայրահեղական որակումներով հոդվածներ լինեն։

«Մենք բոլորս լավ ենք ճանաչում Նարեկ Սարգսյանին։ Նա պարկեշտ, ինտելիգենտ եւ պրոֆեսիոնալ մարդ է», ըստ Արմեն Ստեփանյանի՝ այսպիսին է Ճաղափի գլխավոր ճարտարապետը։

Արմեն Ստեփանյանը նշեց նաեւ, որ եթե ինչ-որ հարցերում հասարակությունը դեմ է, այնուամենայնիվ, անձնական վիրավորանքներ Նարեկ Սարգսյանի, նաեւ Երեւանի քաղաքապետի հասցեին պետք չեն։ Քննադատության առկայությունը, ըստ նկարչի, նշանակում է, որ ինչ-որ բան, այնուամենայնիվ, արվում է։ Ուստի անձնական վիրավորանքներ պետք չեն, քանի որ այդ դեպքում «Ազգը» նմանվում է հայհոյելու սովոր մի քանի թերթերի։

Իր խոսքի ավարտին պրն Ստեփանյանը ցանկություն հայտնեց, որ «Ազգում» նման որակումներով հոդվածներ չլինեն, ինչպես էլ որ մայրաքաղաքում վերջերս տեղադրված որոշ քանդակներ եւ արձաններ հաջող չեն։

Այսուհետեւ նման սխալներ չեն լինի, եւ, խմբագրություն եկած արվեստագետի կարծիքով, քանդակներն ու արձանները կտեղադրվեն միայն գեղարվեստական խորհրդում քննարկվելուց հետո։

Ինչ վերաբերում է Առնո Բաբաջանյանի արձանին, ապա պրն Ստեփանյանը հույս հայտնեց, որ քանդակն իր տեղում չի մնա։

Ա. Հ.

Հ. Գ. Մեր կողմից ավելացնենք, որ, ամեն դեպքում, մեր քաղաքապետարանի աշխատանքը բարելավվելու բազմաթիվ տեղեր ունի։

Փարիզի թանգարանների այցելուները պակասել են

Ֆրանսիան մնում է աշխարհի զբոսաշրջիկների նախընտրած երկիրը, սակայն զբոսաշրջային իշխանությունները վերջերս արձանագրում են Փարիզի թանգարանների այցելուների թվի կրճատումը։ 2002 թ. առաջին կիսամյակում քաղաքի 5 գլխավոր թանգարանների եւ հուշարձանների համար վաճառվել է մոտ 10,1 մլն տոմս, որը 8,5 տոկոսով պակաս է անցյալ տարվա նույն ժամանակամիջոցի համեմատությամբ, երբ 11 մլն մարդ էր այցելել հիշյալ 5 տեսարժան վայրեր՝ Ժորժ Պոմպիդու կենտրոն, Էյֆելի աշտարակ, Լուվր, Գիտության եւ տեխնիկայի թանգարան եւ Օրսե թանգարան։

Ընթացիկ տարվա առաջին 4 ամիսներին Փարիզի հյուրանոցներում իջեւանած օտարերկրացի զբոսաշրջիկների թիվն անցյալ տարվա համեմատ կրճատվել է 4 տոկոսով, այդ թվում ամերիկացիներինը՝ 17, ճապոնացիներինը՝ 16 տոկոսով։ Սեպտեմբերի մեկի գործակալության տվյալներով, այդուհանդերձ Փարիզում օտարերկրացի զբոսաշրջիկների մեջ առաջին տեղում ամերիկացիներն են, որոնց հաջորդում են անգլիացիները, իտալացիները եւ ճապոնացիները։

Պ. Ք.

«London Sinfonietta»-ն Երեւանում

«London Sinfonietta» հայտնի նվագախմբի 20-ից ավելի երաժիշտների այցը Հայաստան հիրավի երեւույթ է։ Հայաստանի ամերիկյան համալսարանում կայացած համերգը ներկայացրեց միայն կամերային ստեղծագործություններ։ Այդուհանդերձ կատարման բարձր կարգը համապատասխանում էր Միացյալ թագավորության մայրաքաղաքի նշանավոր «փոքր նվագախմբի» միջազգային համբավին։

1968 թ. Դեւիդ Էթերտոնի նախաձեռնությամբ ստեղծված «London Sinfonietta»-ն պահպանում է նվագացանկային հիմնական պրոֆիլը. նոր երաժշտության կատարումներ, պատվերներ արդիականության առաջատար ստեղծագործողներին։ Նրանցից մեկը կոմպոզիտոր եւ դիրիժոր Օլիվեր Նասենն է, որը ղեկավարում է նվագախումբը 1998 թվականից։

«London Sinfonietta»-ի գալստյան համար մենք պարտական ենք Բրիտանական խորհրդի (British Council) հայկական բաժանմունքին։ Դատելով ըստ ամենայնի, դրա ղեկավար Ռոջեր Բադդի մշակութային նախաձեռնությունները կունենան լավ շարունակություն։ Բայց թերեւս չարժե կապվել միայն թղթի վրա գոյություն ունեցող այնպիսի կազմակերպության հետ, ինչպիսին է «Հայկական երաժշտական տեղեկատվական կենտրոնը»։ Վերջինս պարզապես Ստեփան Ռոստոմյանի ընտանեկան կորպորացիան է, որը զբաղվում է երաժշտական բիզնեսով եւ լոկ նրա ստեղծագործությունն Արեւմուտքի շուկա անցկացնելով։ Գրախոսվող համերգում վերջինի ստեղծագործության պրեմիերան (դա «Մուտքն» է ժողգործիքների, կամերային նվագախմբի եւ երգչախմբի համար) հերթական անգամ վկայեց 1989 թ.-ից նրա ստեղծագործության մեջ իշխող կոմերցիոն բնույթի մասին, որը հիմնված է Ավետ Տերտերյանի (1929-1994) երաժշտական հայեցակարգերի եւ սիմֆոնիաների նյութի բացահայտ գրագողության վրա։ Օգտվելով անտեղյակ օտարերկրացիների, առաջին հերթին բրիտանացիների հովանավորությունից, որոնք ծանոթ չեն նրա երաժշտական «հնարանքների» իրական ծագմանը, Ռոստոմյանը նոր գործում հաստատեց իր ակնառու ժամանակակցի ազդեցությունից ազատագրվելու անկարողությունը։

Բայց մնացյալ ամբողջը ծրագրում հիանալի էր եւ հարգանքի արժանի. Պ. Բուլեզ, Յ. Քսենակիս, Տ. Տակեմիցու, Հ. Բիրտուիսլ, Օ. Նասեն՝ 20-րդ դարի վարպետների մի ամբողջ ծաղկաքույլ։ Նշվածներից վերջինների երաժշտությունը Երեւանում առաջին անգամ հնչեց 1997 եւ 1998 թթ. «Ուրդի բրիտանական երաժշտության» համերգներում՝ իմ «Երաժշտական նոր նախաձեռնություններ» հեղինակային շարքի շրջանակներում։ Իսկ այս անգամ մենք հին Բրիտանիայի նոր երաժշտությամբ հիացանք անգլիական համույթի կատարմամբ եւ Դիեգո Մասոնի ղեկավարությամբ։ Ֆրանսիացի այդ դիրիժորը մշտապես գործակցում է «London Sinfonietta»-ի հետ։ Իր ուսուցիչ Բուլեզից ժառանգած հայեցակարգային մոտեցումը երաժշտական նյութի կառուցվածքի ու զարգացման նկատմամբ, ռիթմիկորեն ներքակերտ ֆակտուրայի առանձնակի ընդգծումը որոշ իմաստով նպաստեցին համերգի ամբողջականությանը։

Նշված հասկացիչներն ամենից վառ դրսեւորվեցին Պիեռ Բուլեզի «Derive» («Շեղում») սեքստետի մեկնաբանման մեջ։ Երեւանում այդ ստեղծագործությունն առաջին անգամ 1992 թ. կատարել էր ֆրանսիական «Polychromie» համույթը Նվարդ Անդրեասյանի ղեկավարությամբ։ «Շեղման» (1984) մեջ օդանիչյունային թրթռուն զանգվածը հնչյունի արտաքին հատկությունները միավորում է նրա ներքին լարվածության եւ տեւողության հետ։ Բուլեզի պիեսը գրավեց մոտիվ-բջիջներով կառուցված երաժշտական հյուսվածքի խտացման ու նոսրացման առանձնահատուկ իմպուլսիվ գործընթացով։

Աշխատանքի նման սկզբունքն ըստ իր ծագման կարելի է նույնացնել գեղանկարչության հետ. խայտաբղետություն, գործիքային ֆակտուրայի ընդհատություն, որը գոյանում է հնչյունաքանորեն մերթ միաձուլվող, մերթ էլ անջատվող մոտիվ-վրձնահարվածներից։ Դա բնորոշ էր եւս երկու ստեղծագործության։ Դրանք կամերային նվագախմբի համար գրված պիեսներ են՝ Յանիս Քսենակիսի (1922-2001) «Thallein»-ը («Ճյուղավորում») եւ Տորու Տակեմիցուի (1930-1996) «Rain coming»-ը («Անձրեւում է»)։ Քսենակիսի «Ճյուղավորումը» հենց սկզբից գրավեց իր ասավիստական տրամադրությամբ, մենակատար գործիքների ազատ զուգորդմամբ (նշենք դաշնակահար Քլայվ Ուիլյամսոնին), որոնք ստեղծում են բազմաչափ աշխարհի միասնական նկարագիր։ Քսենակիսի երաժշտությանը բնորոշ ձեւի բաբախյունը, որը բնութագրվում է իմպրովիզացիոն ընդհանուր ծավալման անսպասելի «կտրվածքներով», հարստացված է ազգային թեմատիզմով եւ ռիթմիկայով։

Ազգային զուներանգը հստակորեն ի հայտ եկավ «Անձրեւում է» պիեսում (1982)։ Իր հույն գործընկերոջ նման, ճապոնացի կոմպոզիտոր Տակամիցուն մշտապես պահպանում է ազգային ընկալման իմաստը։ Նրա միագույն, գրեթե իմպրեսիոնիստական կտավում, որը տպավորություն է գործում մարող հնչյուններով, ներկա են ճապոնական արվեստին հատուկ խորհրդանշական պայմանականությունն ու թեթեւությունը։

Անգլիական նոր երաժշտության պարծանք Հարիսոն Բիրտուիսլը (ծնվ. 1934 թ.) եւ Օլիվեր Նասենը (ծնվ. 1952 թ.) ներկայացված էին խառը գործիքակազմերի կոմպոզիցիաներով։ «Carmen Arcadiae Mechanicae Perpetuum»-ի (1977) մեջ «Օրփեոսի դիմակը» նշանավոր օպերայի հեղինակ Բիրտուիսլը կոմպոզիցիան «Արքիուսի հարթության», այսինքն՝ շարժուն հնչյունային տարածության տրամաբանությամբ է կառուցել՝ պտույտը ելման կետ վերադարձնելու շնորհիվ։ Համարձակ երեւակայության տեր Բիրտուիսլն առանձնացնում է երաժշտության հոսքի ինտենսիվության փուլերը, որոնք միմյանցից տարբերվում են հնչողության կազմակերպման ներքին հասկություններով։

Համերգը բացած Նասենի «Coursing» («Ընթացքի ուղղություն») պիեսը (1985) որոշ առումով աղերսվում է Բիրտուիսլի գործին։ Երկու դեպքում էլ ռիթմի մշակման փոխակերպումները եւ սոնորիստական կուռ կառուցվածքը մտավոր ուժեղ ձգողության աղբյուր են։

Այդ հրաշալի, արտասովոր երեկոյի ամբողջ ծրագրի ընթացքում ունկնդիրներին գրավում էին նաեւ առանձին երաժիշտների եւ ամբողջ համույթի վիրտուոզությունը։ Հմուտ դիրիժոր Մասոնին մնում էր միայն լինել կատարման նախաձեռնողը. «London Sinfonietta»-ի երաժիշտները տեխնիկական բոլոր բարդություններն ընդունում էին անդրդվելի պրոֆեսիոնալիզմով՝ ասես նայելով Թեմզայի հանդարտ հոսանքին։

ՍՎԵՏԼԱՆԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ,
Արվեստագիտության դոկտոր
Երեւանի կոնսերվատորիայի
պրոֆեսոր

«Արարատն», ըստ թուրքերի, հաջողության չի հասնում

ԱՆԿԱՐԱ, 2 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Թուրքիայի «Միլլիեթ» օրաթերթը տեղեկատվություն է տարածել այն մասին, թե Ատոմ Եղոյանի «Արարատ» ֆիլմը Ֆրանսիայում հաջողության չի հասնում։ Ֆրանսիայի թուրքական «Թեթե դե թուրք» միությունը նշում է, թե Փարիզի 17 կինոթատրոններում սեպտեմբերի 4-ից ցուցադրվող ֆիլմը դիտել են 291 հոգի, մինչդեռ հայերի թիվը Փարիզում 80 հազար է։ «Սեպտեմբերի 4-ից 10-ը «Արարատը» ցուցադրվել է 70 կինոթատրոններում, եւ ներկա են եղել 15 հազար 454 կինոդիտող, իսկ մինչեւ սեպտեմբերի 18-ը ֆիլմը դիտել է 35 հազար կինոդիտող։ Ֆիլմը կինոթատրոնների մեծ մասում ցուցադրությունից մեկ շաբաթ հետո հանվել է», հայտարարել է «Միլլիեթը»։

ՆՏ. Վերաշարադրելով թուրքական թերթի տարածած տեղեկատվությունը, չենք կարող չհայտնել մեր տարակուսանքը։

Անակնկալ արդյունքներ

Ութ հանդիպումներով ավարտվեց չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարի առաջին շրջանը: Գրանցվեցին մի քանի անակնկալ արդյունքներ: Դրանցից մեկի հեղինակը հունական ԱԵԿ-ն էր, որն Աթենքում արդեն խաղասկզբում գրավեց չեմպիոնների գավաթակիր «Ռեալի» դարպասը: Ճիշտ է, շուտով Զիդանը վերականգնեց հավասարակշռությունը, սակայն հետագայում հույները 3 րոպեում 2 գոլ խփեցին: «Ռեալին» մեծ ջանքերի գնով հաջողվեց փրկել խաղը:

Անակնկալների շարքին պետք է դասել նաեւ սեփական հարկի տակ «Ինտերի» պարտությունը «Լիոնից»: Առաջին խաղակեսում հաշվի մեջ առաջ անցնելով, «Լիոնը» ոչ միայն կարողացավ պահպանել այն, այլեւ 60-րդ րոպեին 2-րդ գնդակը խփեց: Իտալացիները միայն մեկ անգամ հաջողության հասան:

Անհաջող հանդես եկան «Էյնդհովենի» ֆուտբոլիստները, որոնք սեփական հարկի տակ 1-3 հաշվով զիջեցին «Բորուսիային»: «Ռոմայի» ֆուտբոլիստներին վերջապես հաջողվեց բացել գոլերի հաշիվը «Գենկի» հետ արտագնա խաղում: Կասսանոյի խփած միակ գնդակը հաղթանակ պարգեւեց իտալացիներին: «Սպարտակը» պարզապես ջախջախվեց Լիվերպուլում: Արդեն 14 հանդիպում է, որ սպարտակցիները եվրագավաթներում չեն հաղթում, ինչը չեմպիոնների լիգայի տխուր ռեկորդ է: Ընթացիկ խաղարկությունում թիմը պարզապես անճանաչելի է դարձել՝ չկարողանալով գեթ մեկ գնդակ խփել: Փոխարենը գերազանց է խաղում «Վալենսիան», որը սեփական դաշտում 6-2 հաշվով տպավորիչ հաղթանակ տոնեց «Բազելի» նկատմամբ: «Վալենսիայի» նման, հաջորդ փուլի ուղեգիրը գործնականում նվաճել է նաեւ «Արսենալը», որը հյուրընկալվելիս հաղթեց «Օսերին»: Միակ ոչ-ոքին գրանցվեց «Ռուսենբորգ»-«Այաքս» խաղում (0-0):

Ներկայացնում ենք խաղերի համառոտ վիճակագրությունը.

«A» խումբ

«Օսեր»-«Արսենալ»՝ 0-1
Ժիլբերտու Սիլվա (48):

«Էյնդհովեն»-«Բորուսիա»՝ 1-3
0-1՝ Կոլեր (21), 0-2՝ Ռոսիցկի (69), 1-2՝ վան դեր Շաֆ (74), 1-3՝ Ամորոզո (90):

«B» խումբ

«Լիվերպուլ»-«Սպարտակ»՝ 5-0
Հեսկի (7, 89), Շեյրու (15), Խյույուպյա (28), Դիաո (81):

«Վալենսիա»-«Բազել»՝ 6-2
1-0, 2-0՝ Քարյու (10,13), 3-0՝ Ֆաբիու Աուրելիու (18), 4-0՝ Բարախա (28), 4-1՝ Ռոսսի (46), 5-1՝ Այմար (58), 6-1՝ Միստա (60), 6-2՝ Խ. Յակին (90):

«C» խումբ

ԱԵԿ-«Ռեալ»՝ 3-3
1-0՝ Ցարտաս (6), 1-1՝ Զիդան (15), 2-1՝ Մալադենիս (25), 3-1՝ Նիկոլաիդիս (28), 3-2՝ Զիդան (40), 3-3՝ Գուտի (60):

«Գենկ»-«Ռոմա»՝ 0-1
Կասսանո (81):

«D» խումբ

«Ինտեր»-«Լիոն»՝ 1-2
0-1՝ Գովու (21), 0-2՝ Անդերսոն (60), 1-2՝ Կանավարո (73):

«Ռուսենբորգ»-«Այաքս»՝ 0-0

Հավակնորդների թիվը կրճատվում է

Թենիսի «Կրեմլի գավաթի» խաղարկությունում օրեցօր կրճատվում է մրցանակների հավակնորդների թիվը: Հաջող մեկնարկեց Մարատ Սաֆինը, որը պարտության մատնեց բրազիլացի Ֆեռնանդո Մելիգենիին (6-4, 7-6): Ռոժե Ֆեդերերը պարտության մատնեց Դենիս Գոլովանովին (6-0, 6-1): Միխայիլ Յուժնու հետ պայքարում հաջողությունն ուղեկցեց Իրժի Նովակին (6-4, 3-6, 6-3): Ֆինն թենիսիստ Յարկո Նիեմինենը հաղթեց չիլիացի Մարսելո Ռիոսին (7-6, 3-6, 7-6): Չեխ Բոգդան Ուլիհրախը 2 խաղափուլում պարտության մատնեց Թոմաս Յուհանսոնին (7-6, 7-6):

Երկրորդ շրջանում հաղթանակներ տոնեցին ֆրանսուհի Ամելի Մորեսմոն եւ Ամանդա Կոեցերը: Մորեսմոն հաջողության հասավ Տատյանա Պանովայի հետ մրցախաղում (6-4, 6-3), իսկ Կոեցերը պարտության մատնեց Ելենա Դոկիչին (7-6, 3-6, 6-3): Հաջորդ փուլ մտավ Ելենա Դեմենտեւան, որին հաջողությունն ուղեկցեց Իվա Մայոլու հետ խաղում (6-4, 6-1):

ԿՈՐԵԼ Է

Անհաս ծեռներեց Սիրանուշ Ստամբոլցյանի թիվ 01Ա06390 վկայականը, գրանցման համարը՝ 286.01815, տրված 2001 թ. հունվարի 19-ին:
Վկայականը համարել անվավեր:

FINCA
Small Loans Big Changes

"FINCA" Բարեգործական հիմնադրամը հայտարարում է մրցույթ Անհատական Փոխառությունների Բաժնի Վարկային Մասնագետի թափուր տեղի համար:

Դիմորդները պետք է ունենան

- բարձրագույն տնտեսագիտական կամ ֆինանսական կրթություն,
- երկու տարվա աշխատանքային փորձ տվյալ բնագավառում
- տիրապետեն անգլերեն լեզվին - համակարգչային (Word, Excel) ծրագրերին

Դիմումները ներկայացնել Ագաթանգեղոսի 2ա հասցեով մինչ-ս.թ. հոկտեմբերի 11: Մանրամասնությունների համար զանգահարել 58-48-63, 54-55-31/32 հեռախոսահամարներով:

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԸ

Հայտարարում է մրցույթ
2003 թ. Շվեյցարիայում կայանալիք բժշկական սեմինարներին մասնակցելու համար: Սեմինարները տեղի կունենան հետեւյալ մասնագիտությունների գծով՝
մանկաբուժական ուրոլոգիա, մանկաբարձություն եւ գինեկոլոգիա, նյարդաբանություն, նյարդավիրաբուժություն, քիթ-կոկորդ-ականջ, ներքին հիվանդությունների բժշկություն, ուռոլոգիա, ոսկրային եւ հոդային վիրաբուժություն, վարակային հիվանդություններ եւ հոգեբուժություն:
Դիմումներն ընդունվում են մինչեւ ս. թ. նոյեմբերի 1-ը, ժամը 17:00:
Մանրամասն տեղեկությունների եւ դիմումի ձեւի համար դիմել ԲՀԻ օժանդակության հիմնադրամ հետեւյալ հասցեով՝
Պուշկինի 1, բն. 2, հեռ. 542119, 541719, 543901
e-mail: panaida@osi.am, www.osi.am

ԲՀԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ

Քեմբրիջի համալսարանը ԲՀԻՕՀՀՄ-ի եւ Բրիտանական հյուպատոսարանի հետ համատեղ Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի, ինչպես նաեւ նախկին Խորհրդային Միության երկրների գիտաշխատողների համար հայտարարում է մրցույթ: Գիտաշխատողները պետք է ունենան գիտությունների թեկնածուի աստիճան կամ դրան համարժեք արտասահմանյան գիտական աստիճան, ինչպես նաեւ պետք է լինեն համալսարանների կամ գիտահետազոտական ինստիտուտների դասախոսներ, գիտաշխատողներ, որոնք ցանկանում են կատարել գիտական աշխատանք գրադարաններում կամ կապեր հաստատել իրենց բնագավառի մասնագետների հետ:

Ծրագիրը նախատեսում է մեկամսյա այցելություն Քեմբրիջի համալսարանի քոլեջներից մեկն ամառվա ընթացքում (հուլիսից սեպտեմբեր, 2003 թ.): Նախապատվությունը տրվելու է գրքերի կամ դասընթացների վրա աշխատող գիտնականներին, ինչպես նաեւ նրանց, ովքեր մինչ այժմ գիտական հետազոտությունների հնարավորություն չեն ունեցել նախկին Խորհրդային Միության եւ Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի երկրներից դուրս:

Խոսակցական անգլերենի իմացությունը պարտադիր է:

Դիմումներն ընդունվում են մինչեւ 2002 թ. նոյեմբերի 15-ը, ժամը 17:00: Լրացուցիչ տեղեկությունների եւ դիմումների համար դիմել ԲՀԻՕՀՀՄ հետեւյալ հասցեով՝ Պուշկինի 1, բն. 2, հեռ. 54 21 19, 54 17 19, 54 39 01:
e-mail: panaida@osi.am, www.osi.am

ProMedia
THE PROFESSIONAL MEDIA PROGRAM
ARMENIA

18/2 Bagramian Ave.
Yerevan 375019, Armenia
Tel: 3741 58 14 89; Fax: 3741 58 16 04
E-mail: promedia@arminco.com

Բաղրամյանի պ. 18/2
Երեւան 375019, Հայաստան
Հեռ. 3741 58 14 89; Ֆաքս 3741 58 16 04
Էլ. փոստ. promedia@arminco.com

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈ՛ՒՆ

IREX/ProMedia Armenia-ն հրավիրում է հայաստանյան ֆոտոժուռնալիստներին եւ թերթի ձեւավորողներին մասնակցելու ս.թ. նոյեմբերի 14- 18 կայանալիք սեմինարին, որը վարելու է ճանաչված ֆոտոլրագրող, Բուդապեշտի Northfoto ֆոտոծառայության տնօրեն Մարկ Միլշտեյնը:

Սեմինարին մասնակցելու համար անհրաժեշտ է մինչեւ նոյեմբերի 11, ժամը 11:00 IREX/ProMedia-ի գրասենյակ (Երեւան, Բաղրամյան 18/2) ներկայացնել ռեզյումե կամ ուղարկել այն էլեկտրոնային հասցեով:

Մասնակիցները կստանան ավարտական վկայական եւ կընդգրկվեն IREX/ProMedia-ի մասնագիտական, որակավորումը բարձրացնող, տեղական եւ արտասահմանյան ծրագրերում:

IREX/ProMedia ծրագրի ֆինանսավորումը Հայաստանում իրականացնում է ԱՄՆ-ի Միջազգային զարգացման գործակալությունը (USAID)

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար
զանգահարել 58-14-89 Աննա Սաքյանին

Փ Ա Ս Տ Ա Բ Ա Ն Ա Կ Ա Ն
Բ Ա Ր Ձ Ր Ա Գ Ո Ւ Յ Ն
Դ Պ Ր Ո Ց

РА СГУ МАДИП

Ռուս-հայկական ժամանակակից հումանիտար ինստիտուտը (Մոսկվայի ժամանակակից հումանիտար ինստիտուտի երեւանյան բաժանմունքը) կազմակերպել է լրացուցիչ բարձրագույն մասնագիտական կրթության ուսումնական հաստատություն

«Փ Ա Ս Տ Ա Բ Ա Ն Ա Կ Ա Ն Բ Ա Ր Ձ Ր Ա Գ Ո Ւ Յ Ն Դ Պ Ր Ո Ց»

Դպրոցի ղեկավարն է փաստաբան ՌՈՒԲԵՆ ՌՇՏՈՒՆԻՆ:

Դպրոց կարող են ընդունվել բարձրագույն իրավաբանական կրթություն ունեցող անձինք՝ անկախ ավարտած ԲՈՒՀ-ի կարգավիճակից, տարիքից եւ աշխատանքի վայրից:
Դպրոցն ունի ցերեկային եւ երեկոյան բաժիններ:
Ուսուցումը վճարովի է՝ 2 տարի:
Փաստաթղթերը ընդունվում են ամեն օր, ժ.11-17-ը Իսահակյան 30 հասցեով, հեռախոսներ 56-90-68, 56-90-69, բջ. 40-55-28:

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Աէրոբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան,Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորչի 48ա
Հեռ.՝ 41206

Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստովյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112

Ալս Էրզրումցի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Ամերիա ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Բաղրամյան պող. 6, բն. 2
Հեռ.՝ 524040, 524140

Այտի Բրոկ Դիլ Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.՝ 348837, 277814

Արդշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արժեթղթերի Կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Զաքիյան 8/19
Հեռ.՝ 581578, 566448

Արմբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Կորյունի 19/1
Հեռ.՝ 542125

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 32/16
Հեռ.՝ 544657, (09)400699

Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40ա/1
Հեռ.՝ 532815

ԷՍ ԿԱԵՐՈՔ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Գայի պող. 57, բն. 15
Հեռ.՝ 640804

Էտալոն Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության փող.49/2
Հեռ.՝ 620600

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 7
Հեռ.՝ 526417, 569680

Մ.Գ.Ս. ՍՊԸ
ք.Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ 23109, 30868

Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան,Նալբանդյան 50/26
Հեռ.՝ 521812, 528778

Ռենեսա ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ 544527

Վրինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24/5
Հեռ.՝ 531805

Տոնտոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

Armex
Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2002 թ. հոկտեմբեր 3-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Հապ.** ABBR	Ցարբակ Listed	Առք* Bid: լավագույն գին Best price	Առք* Bid: միջ. կշռ. գին Avg. price	Առք* Bid: Քանակ Total qnt.	Վաճառք* Ask: լավագույն գին Best price	Վաճառք* Ask: միջ. կշռ. գին Avg. price	Վաճառք* Ask: Քանակ Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: նվզ. գին Day low	Transactions: առավ. գին Day high	Transactions: միջ. կշռ. գին Avg. price	Transactions: արժեթղթ. քանակ Total qnt.	Transactions: ծավալ Volume
ԱՐԴՇԻՆԲԱՆԿ	ASHB	B				2,500.0	2,500.0	21					
ԱՐԴՇԻՆԲԱՆԿ	ASHBP1	B				58,000.0	58,000.0	7					
ՁՈՒԼԱԿԵՆՏՐՈՆ	DZKT	B	500.0	500.0	26								
ԵՐ. ԿԱՇՎԵ ԳԱԼԱՆՏԵՐԵԱՅԻ Ֆ/Ա	EKGF	B				10,000.0	10,000.0	720					
ԷԼԵԿՏՐԱՍԱՐՔ	ELSQ	B	1,000.0	1,000.0	50								
ԵՐ. ՔԻՄ. ԴԵՂԱԳՈՐԾ. ՖԻՐՄԱ	EQDF	B				10,000.0	10,000.0	1,408					
ԵՐ. ԺԱՄԱՑՈՒՅՑԻ Գ/Ն	ERJG	B							2,000.0	2,000.0	2,000.0	90	180,000.0
ԵՐ. ՇԱՄՊԱՅՆ ԳԻՆԻՆԵՐԻ Գ/Ն	ESHG	B	500.0	500.0	50								
ՀԱՅԾԽԱԽՈՏ	HATS	B	2,000.0	2,000.0	10								
ՀԱՅԷԼԵԿՏՐԱՄԵՔԵՆԱ	HELM	B	36.0	36.0	30,141				36.0	41.0	39.3	3,384	132,941.7
ՀԱՅՔ	HQKF	B							2,000.0	2,000.0	2,000.0	7,357	14,714,000.0
ՄԱՍԻՍ ՏԱԲԱԿ	MSTB	B	400.0	400.0	25								
ՆԵՅՐՈՆ	NERN	B				5,000.0	5,000.0	280					
ՓՈՔՐԻԿ ՆԱԻՐԻ	PORN	B				10,000.0	10,000.0	1,060					

* Հրապարակված գնման/վաճառքի (պահանջարկի/առաջարկի) հայտերը առեւտրային նստաշրջանի փակման դրությամբ:
** 4 նիշից բաղկացած հապավումը բաժնետիրական ընկերության հասարակ անվանական բաժնետոմսի հապավումն է: Արտոնյալ բաժնետոմսի դեպքում 4 նիշից հետո նշվում է P - արտոնյալ բաժնետոմսերի տվյալ դասին շնորհված համարը: ՍՊԸ-ի բաժնեմասի դեպքում 4 նիշից հետո նշվում է C0:
ՀՖԲ-ում ներկայումս ցուցակված է 165 արժեթուղթ: Տեղեկությունները ներկայացվում են ՀՖԲ-ում ցուցակված այն արժեթղթերի վերաբերյալ, որոնցով տվյալ առեւտրային նստաշրջանի արդյունքում գրանցվել է գնման/վաճառքի հայտ կամ գործարք: Բոլոր գները ներկայացված են ՀՀ դրամով:
ՀՖԲ-ում ցուցակված բոլոր արժեթղթերի գնանշման ամփոփ արդյունքները հրապարակվում են ամսական կտրվածքով՝ յուրաքանչյուր ամսվա առաջին աշխատանքային օրը:
Այլ տեղեկությունները հրապարակվում են ինտերնետային էջում www.armex.am
© Armex

Լավագույնը, ինչ կարելի է անել ապագայի համար, ներկան դեպի լավը փոխելն է:

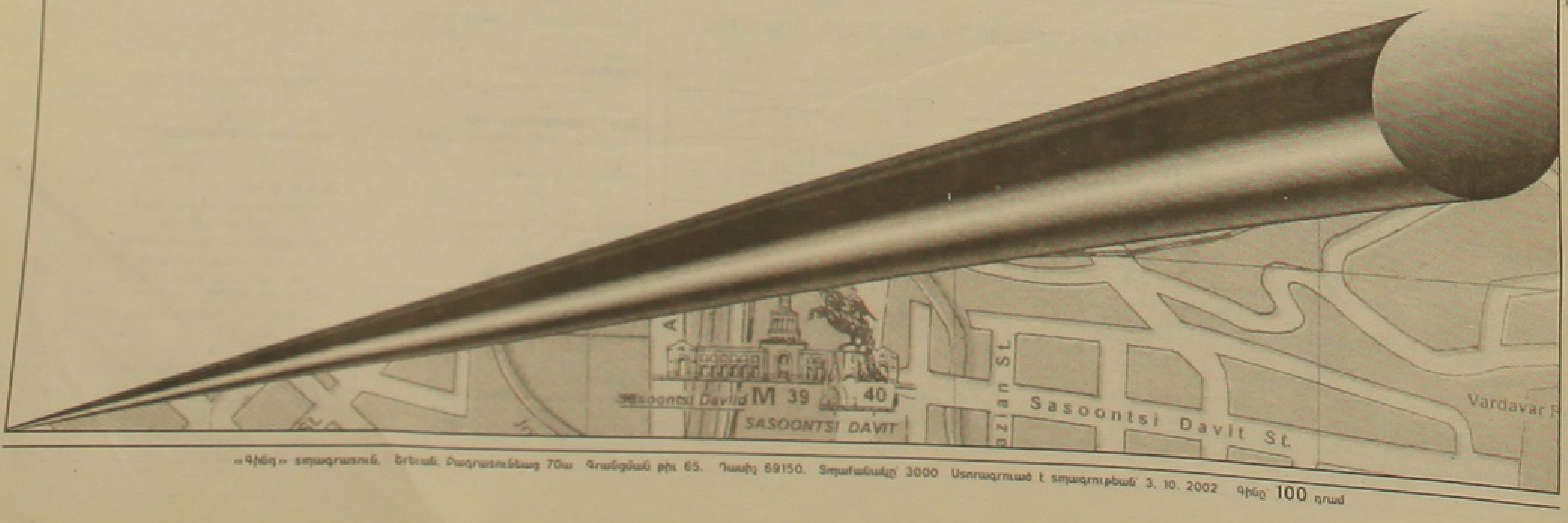

«Գինդ» տպագրատուն. Երևան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը 3000 Ստորագրված է տպագրության 3. 10. 2002 Գինը 100 դրամ